

Aan de slag met de Omgevingswet

Verkenning Informatievoorziening Omgevingswet Waterschappen (VIVO)

Eindrapportage

Versie 1.0, 13 april 2016

Conclusies

1. Het voldoen aan de minimale eisen aan de informatievoorziening voor ondersteuning van de bedrijfsprocessen in 2018, zoals geduid in de volgende sheet, heeft voor de waterschappen een zeer grote impact
2. Het DSO is op sommige punten onvoldoende uitgewerkt om de koppelvlakken en de informatiestromen preciezer in beeld te kunnen brengen. Dit betreft met name zaakgericht werken in de keten, regelbeheer, de samenwerkingsruimte, de werking van het sectoraal knooppunt Omgevingswet en de positionering van informatiehuizen
3. Ontwikkeling van archetypes (herkenbare groepen van waterschappen met vergelijkbare inrichting van processen, organisatie en informatievoorziening) is niet nader uitgewerkt, omdat de verschillen tussen de waterschappen in relatie tot de veranderopgave niet doorslaggevend zijn

Conclusie: Eisen aan de informatievoorziening van de waterschappen in 2018 *)

1. Omgevingsdocumenten kunnen leveren aan het stelsel in gestructureerde vorm conform het informatiemodel omgevingsdocumenten (IMOD), dit betekent aanschaf/ontwikkeling van software
2. Aanvragen/meldingen kunnen ontvangen uit het DSO in de eigen systemen
3. Het opnemen van regels in een kernregister normen/regels
4. Omzetten van regels naar beslisbomen en formulieren en het actueel houden van beslisbomen en formulieren op basis van nieuwe besluiten
5. Structureel toepassen in de eigen systemen van modellen, standaarden en terminologie
6. Georefereren van regels, besluiten en zaken (vergunningen/meldingen) in de eigen systemen
7. Vastleggen van extra (zaak)metadata, waaronder openbaarheid, geldigheid en juridische status in de eigen systemen
8. Optimaal ingerichte gegevensbeheerprocessen bij de waterschappen ten behoeve van actualiteit en 3 B's (beschikbaar, bruikbaar, bestendig) in het DSO; werkingsgebied is voor waterschappen vaak gekoppeld aan locatie object

*) In hoofdstuk 5 Architectuur en bijlage C zijn deze eisen in architectuurschema's verder uitgewerkt

Inhoudsopgave

1. Inleiding
2. Context Waterschappen
3. Beleids- en uitvoeringsketen in het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO)
4. Veranderopgave informatievoorziening (IV) bedrijfsprocessen
5. Architectuur
6. Samenwerkingsruimten
7. Conclusies en aanbevelingen

Bijlagen A t/m I (separaat document)

Aan de slag met de Omgevingswet

1. Inleiding

Aanleiding en achtergrond

Doelstelling

Scope

Uitgangspunten

Aanpak

Aanvullende informatie in
bijlage F, G, H

H1 De Omgevingswet - aanleiding

Regerakkoord Rutte II:

1. De besluitvorming over ruimtelijke projecten moet eenvoudiger en sneller → Stroomlijning wetgeving
2. Beschikbare informatie beter ontsluiten

Eén integrale wet:

- Die ontwikkeling stimuleert **en**
- Die de kwaliteit van de leefomgeving borgt

Kenmerken:

- Europees recht is uitgangspunt
- Harmonisatie van regels en begrippen,
- Integratie van procedures, "een" procedure (Algemene wet bestuursrecht)
- Flexibilisering van regels – meer afwegingen op lokaal niveau

Het wetsvoorstel Omgevingswet vervangt:

Belemmeringenwet Privaatrecht, Crisis- en herstelwet, Interimwet, stad-en-milieubenadering, Ontgrondingenwet, Planwet verkeer en vervoer, Spoedwet wegverbreding, Tracéwet, Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, Wet inzake de luchtverontreiniging, Wet ammoniak en veehouderij, Wet geurhinder en veehouderij, Wet hygiëne veiligheid badinrichtingen en zwemgelegenheden en Wet ruimtelijke ordening. Onteigeningswet, Waterstaatswet 1900, Wegenwet, Wet beheer rijkswaterstaatswerken, Wet bodembescherming, Wet geluidhinder, Wet herverdeling wegenbeheer, Wet kenbaarheid publiekrechtelijke beperkingen onroerende zaken, Wet inrichting landelijk gebied, Wet milieubeheer, Wet natuurbescherming (nu nog: Boswet, Flora- en faunawet, Natuurbeschermingswet 1998), Wet voorkeursrecht gemeenten, Wrakkenwet.

en grote delen van:

Monumentenwet 1988, Waterwet, Wet beheer rijkswaterstaatswerken, Wet milieubeheer en Woningwet.

Gaswet, Elektriciteitswet 1998, Mijnbouwwet, Spoorwegwet, Spoorwegwet 1875, Wet bereikbaarheid en mobiliteit, Wet lokaal spoor, Wet luchtvaart. Wet natuurbescherming (nu nog: Boswet, Flora- en faunawet, Natuurbeschermingswet 1998).

Huidig recht

- 26 wetten, 4700 artikelen
- 120 Algemene Maatregelen van Bestuur
- 120 Ministeriële Regelingen

Omgevingswet

- 1 wet, 349 artikelen
- 4 Algemene Maatregelen van Bestuur
- circa 10 Ministeriële Regelingen

Aanleiding

- De invoering van de Omgevingswet en het in gebruik nemen van het DSO hebben belangrijke consequenties voor het bevoegd gezag
- Dit is ook één van de redenen geweest waarom de decentrale overheden al vroegtijdig wilden meedenken over de Omgevingswet
- Het is daarom van groot belang om daadwerkelijk vanuit de organisaties van de decentrale overheden na te gaan welke inspanningen en veranderingen nodig zijn om de Omgevingswet en het DSO goed in te voeren en welke consequenties dat heeft. Dit geeft een beeld voor de organisaties zelf, maar moet ook een bijdrage leveren aan het aanscherpen van het visiedocument en de doelarchitectuur die vanuit de opdrachtgever van het Programma Implementatie Omgevingswet het kader vormen voor het DSO.

Achtergrond

De invoering van de Omgevingswet wordt gedragen door twee programma's:

- Programma Digitalisering: de realisatie en invoering van een Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) en
- Programma Invoering(sbegeleiding): de transitie van overheden naar een nieuwe werkwijze.

Het interbestuurlijk programma Invoering Omgevingswet, gecoördineerd door Rijkswaterstaat, borgt de samenhang tussen deze twee pijlers.

De bevoegde gezagen richten zich momenteel op de voorbereiding van deze realisatie en invoering. Zij worden daarin ondersteund door hun koepels. Bij de waterschappen is dat de Unie van Waterschappen (UvW) en het Programmateam Implementatie Omgevingswet.

Doelstelling

Voer een **V**erkenning **I**nformatie **V**oorziening **O**mgevingswet uit:

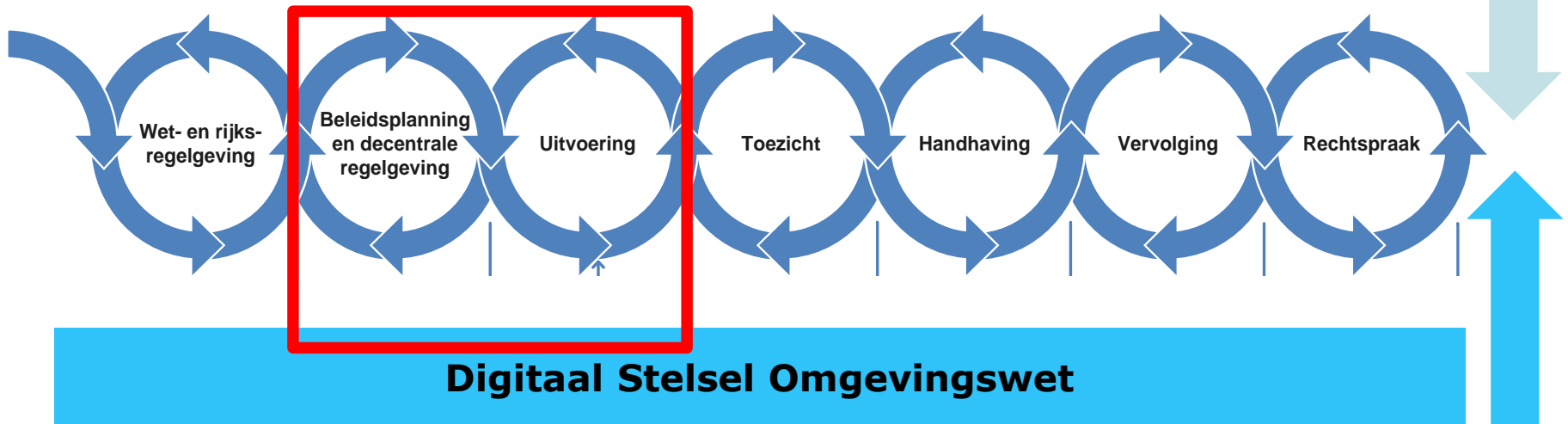
1. Breng de consequenties voor de informatievoorziening bij inwerkingtreding van de Omgevingswet/DSO in 2018 in beeld, door:
  - a. Inzicht te geven in processen bij waterschappen en ketenpartners en de (gewenste/benodigde) verandering hierin t.g.v. de Omgevingswet en het DSO
  - b. Zaakgericht werken in de keten omgevingswet uit te werken
  - c. Inzicht te geven in de aansluiting van het DSO op het informatielandschap van de waterschappen (WILMA)
  - d. Ontwikkeling van verschillende archetypen (herkenbare groepen van waterschappen met vergelijkbare inrichting van processen, organisatie en informatievoorziening)
2. Breng de wensen/eisen voor de samenwerkingsruimte in beeld om voor de waterschappen waardevol te zijn (*ambitie, 2018-2024*)

Lever het eindrapport in concept uiterlijk 1 april en in definitieve versie uiterlijk 15 april 2016 op.

Scope VIVO - Waterschappen

Juridisch stelsel Omgevingswet

Digitaal Stelsel Omgevingswet

Scope:

1. Waterschappen in de rol als bevoegd gezag
2. Impact op de *informatievoorziening* voor de processen beleidsplanning, decentrale regelgeving en uitvoering

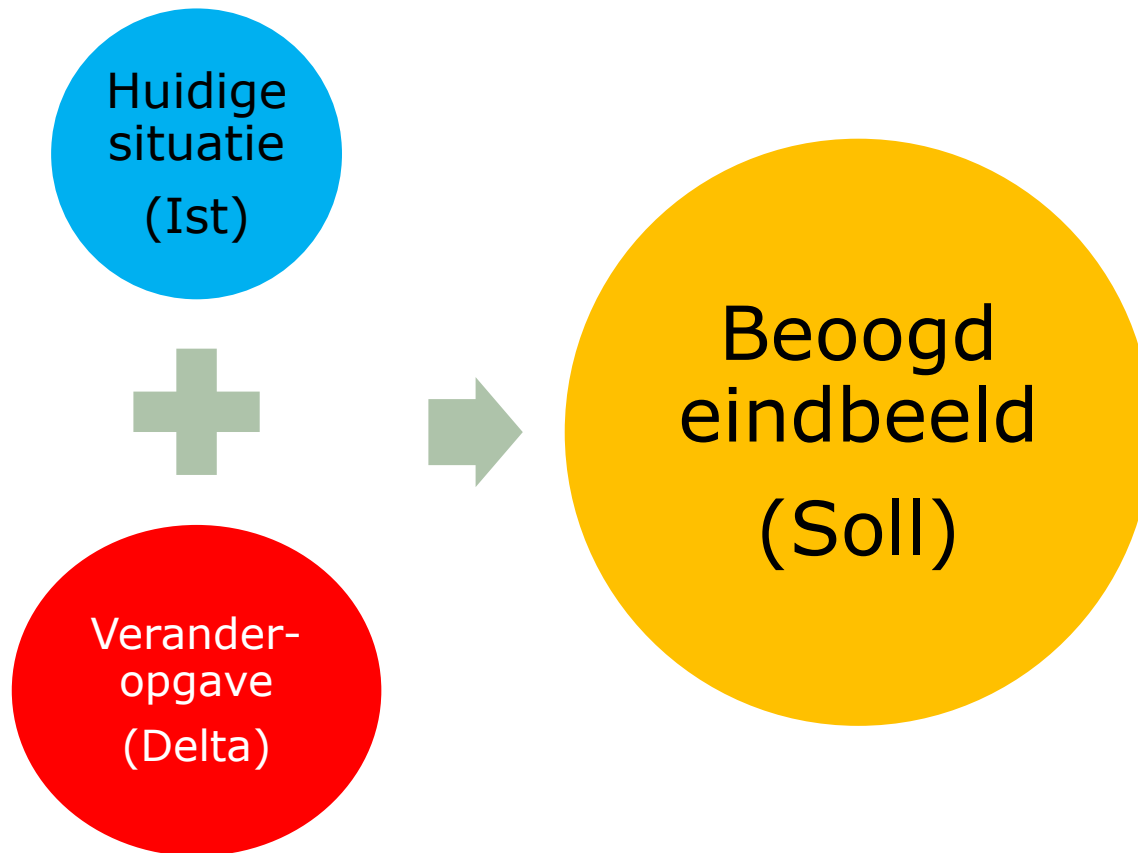
Uitgangspunten

De volgende uitgangspunten zijn voor de uitvoering van deze VIVO van toepassing:

- Afsprakenkader tussen Unie van Waterschappen en ministerie van I&M over de stelselherziening van het omgevingsrecht d.d.5 juni 2013
- Wetsvoorstel Omgevingswet (Kamerstukken II 2013-2014, 33962, nrs1-4)
- Bestuursakkoord Implementatie Omgevingswet juni 2015
- Visiedocument Digitaal Stelsel Omgevingswet oktober 2015
- Informatiemodel WILMA
- Invoering DSO conform scenario 2

Aanpak: verkenning IV via SOLL, dan IST, resultaat DELTA

Aanpak: uitwerking in twee werkpakketten *)

1) Informatievoorziening beleids-en uitvoeringsketen in het DSO

- Hoe zien de *toekomstige* informatieprocessen/informatieproducten er uit?
- Welke *huidige* informatieprocessen/informatieproducten worden geraakt?
- Wat is *veranderopgave* op het gebied van de informatievoorziening op drie niveaus: Waterschap als Bevoegd Gezag, Koepelniveau (UvW) en het Programma DSO?
- Wat zijn de eisen/wensen voor de *samenwerkingsruimte* om voor de waterschappen waardevol te zijn?

2) Informatie-architectuur Waterschappen en het DSO

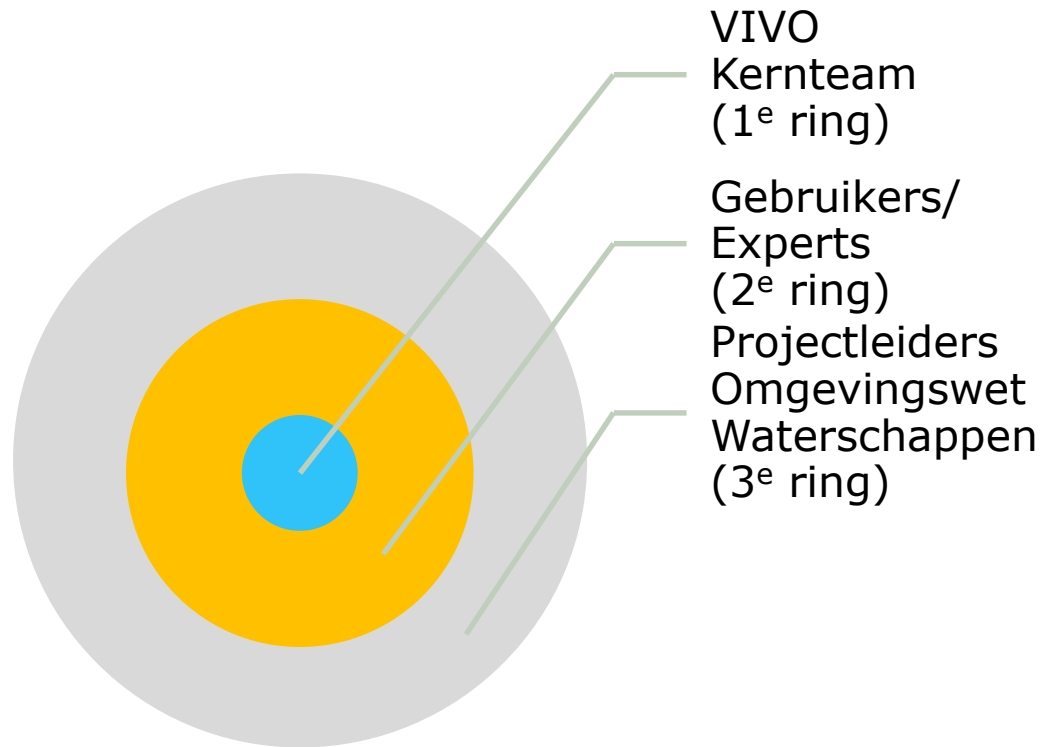
- Hoe sluit de toekomstige informatie-architectuur van de waterschappen aan op het DSO?
- Wat is de veranderopgave voor de waterschappen (generiek/specifiek)?

➔ Hiervoor essentieel: de gebruikers/experts aan tafel

*) De productbeschrijvingen van werkpakket 1 en 2 zijn opgenomen in bijlage G

Aanpak: Interactie gebruikers/experts 1^e, 2^e en 3^e ring *)

*) *Projectdeelnemers 1^e, 2^e en 3^e ring zijn opgenomen in bijlage F*

Het VIVO Kernteam stelt zich voor

Diny van de Wijnboom

Bestuurlijk Juridisch Advies
Schieland en Krimpenerwaard

Henriette Everts

Informatievoorziening
Hunze en Aa's

Monique Dekker

Informatievoorziening
Rijn en IJssel

Monique Pruijs

Projectleider
ARCADIS

Stefan Thorn

Projectondersteuner
ARCADIS

Wim van der Meer

Toezicht en handhaving
Vallei en Veluwe

Yanda van Dijk

Vergunningverlening en
handhaving
Stichtse Rijnlanden

Gerrie Cramer

Informatievoorziening
Hollands Noorderkwartier

Paul de Frankrijker

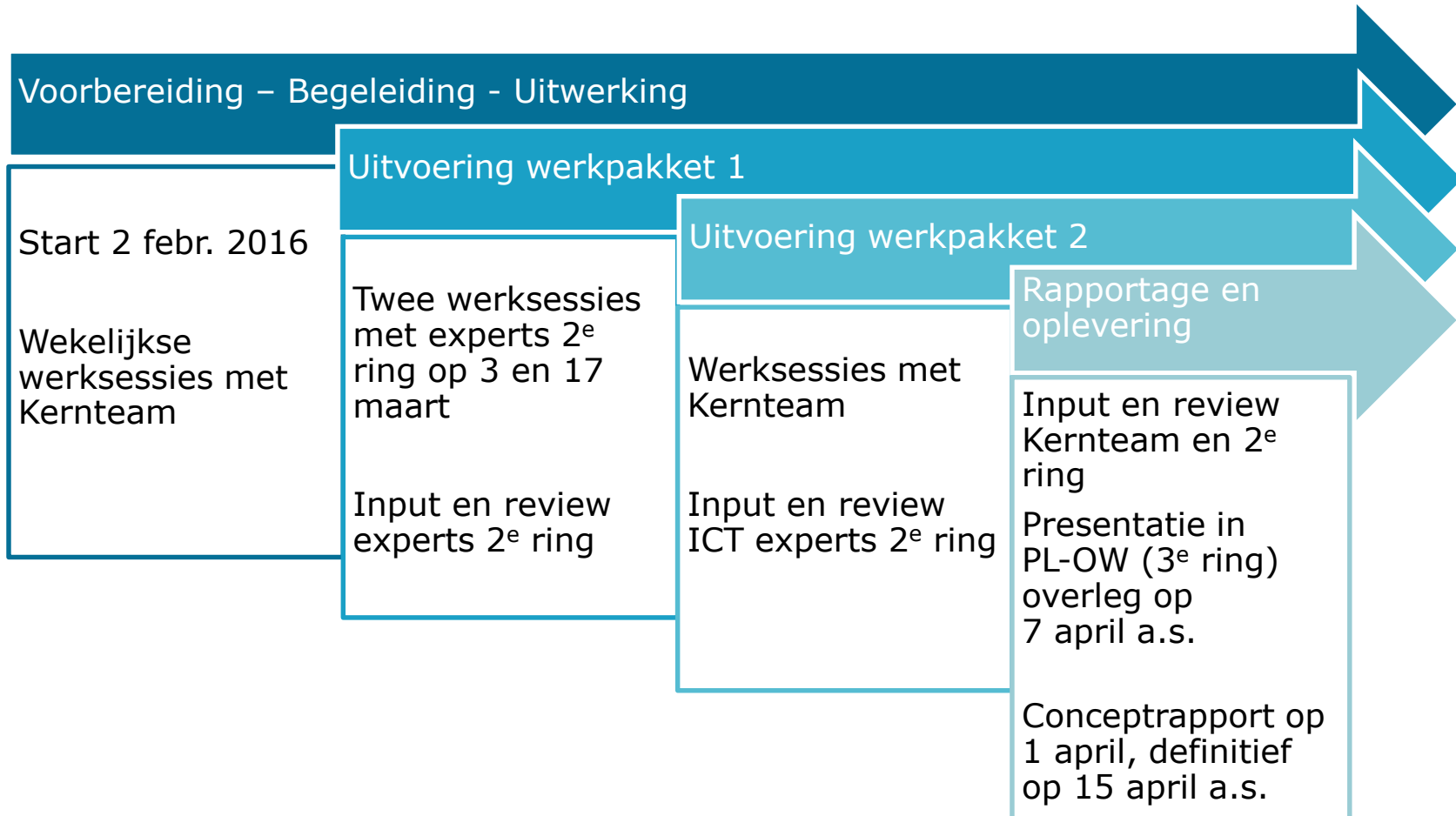
Informatie-architect
Waterschapshuis

Wim van Pijkeren

Projectadviseur
ARCADIS

Aanpak: fasering en activiteiten

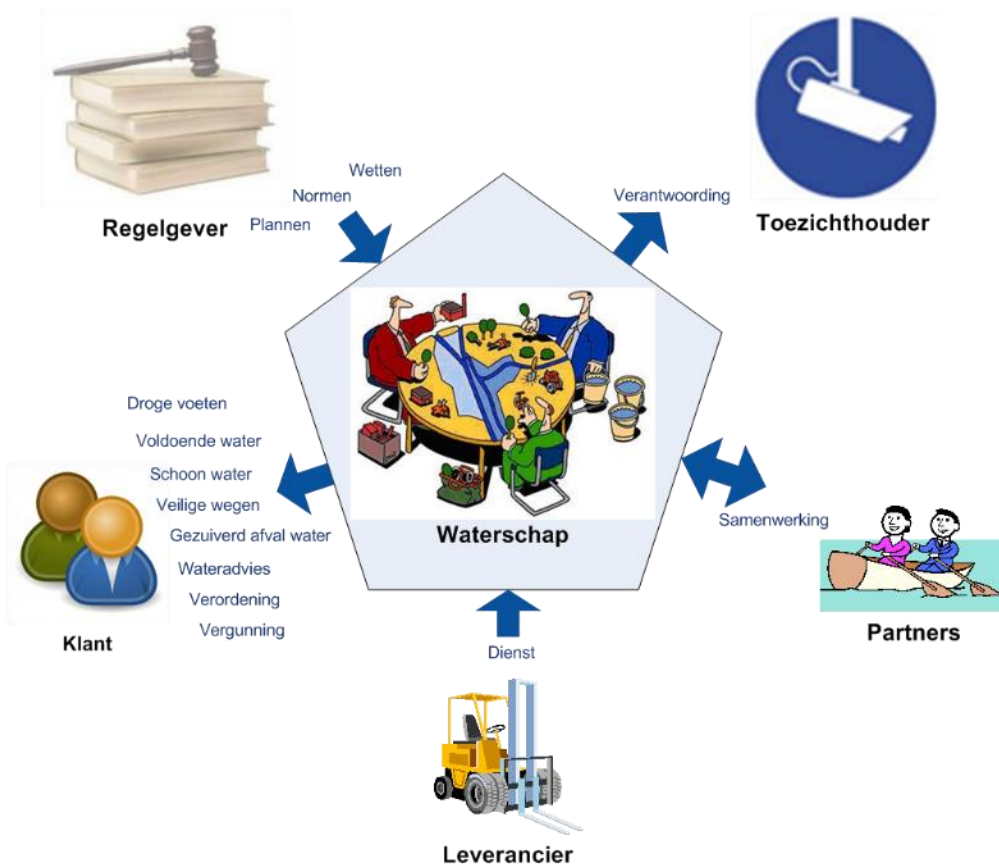
Aan de slag met de
Omgevingswet

2. Context Waterschappen

Contextmodel waterschappen
Planvorming
Vergunningverlening
Informatievoorziening
Werkproces en tijd
Buiten scope
WILMA bedrijfsfuncties

Contextmodel waterschappen

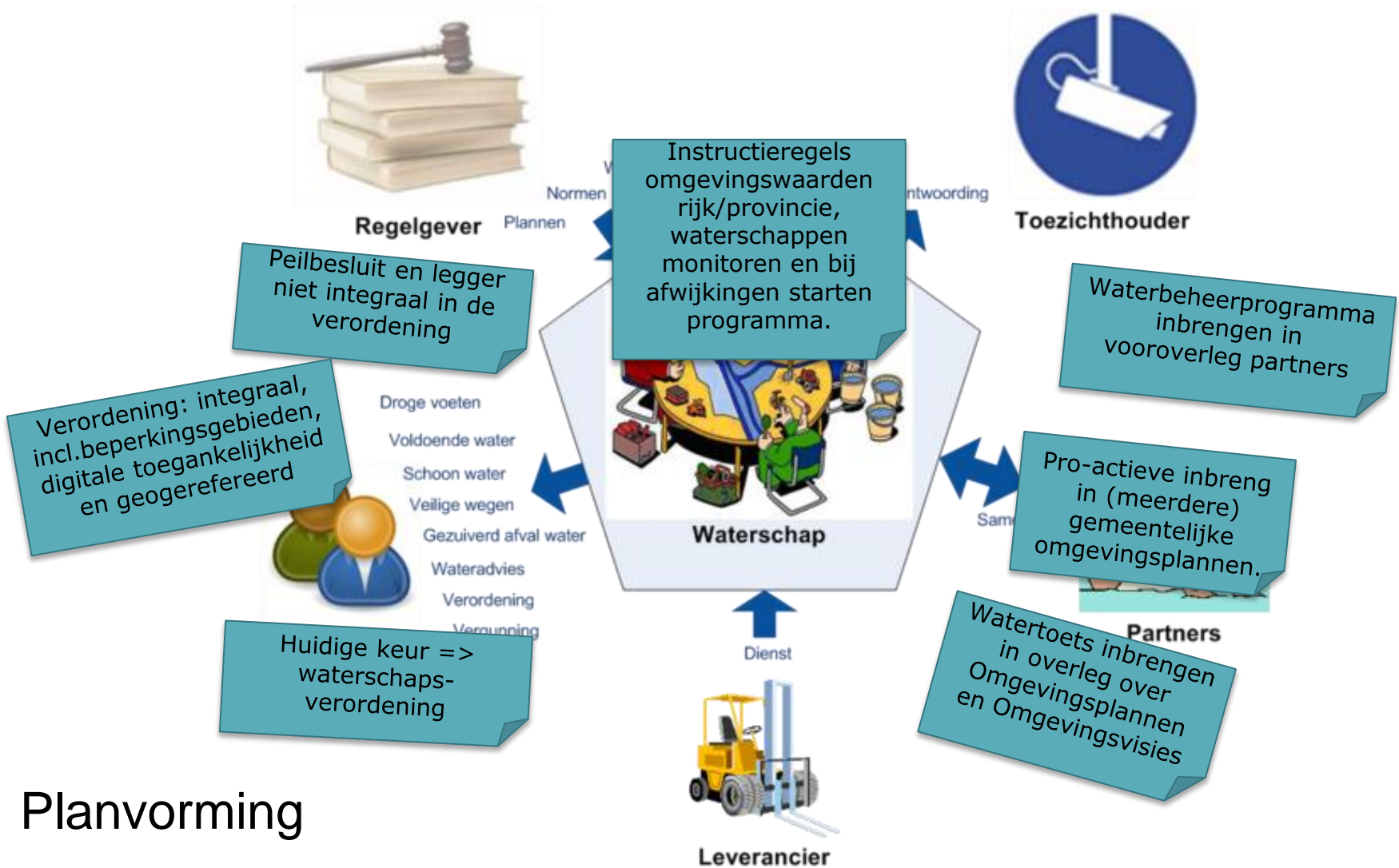
Kapstok voor dit contextmodel is de WILMA (Waterschaps Informatie & Logische Model Architectuur) referentiearchitectuur voor de waterschappen, die inzicht geeft in de functies en informatievoorziening voor de waterschappen.

Het contextmodel toont de waterschappen in hun omgeving.

Het toont de kernfuncties van de waterschappen en laat zien hoe zij in de omgeving staan, welke producten en diensten zij leveren en welke bedrijfsfuncties daarin centraal staan.

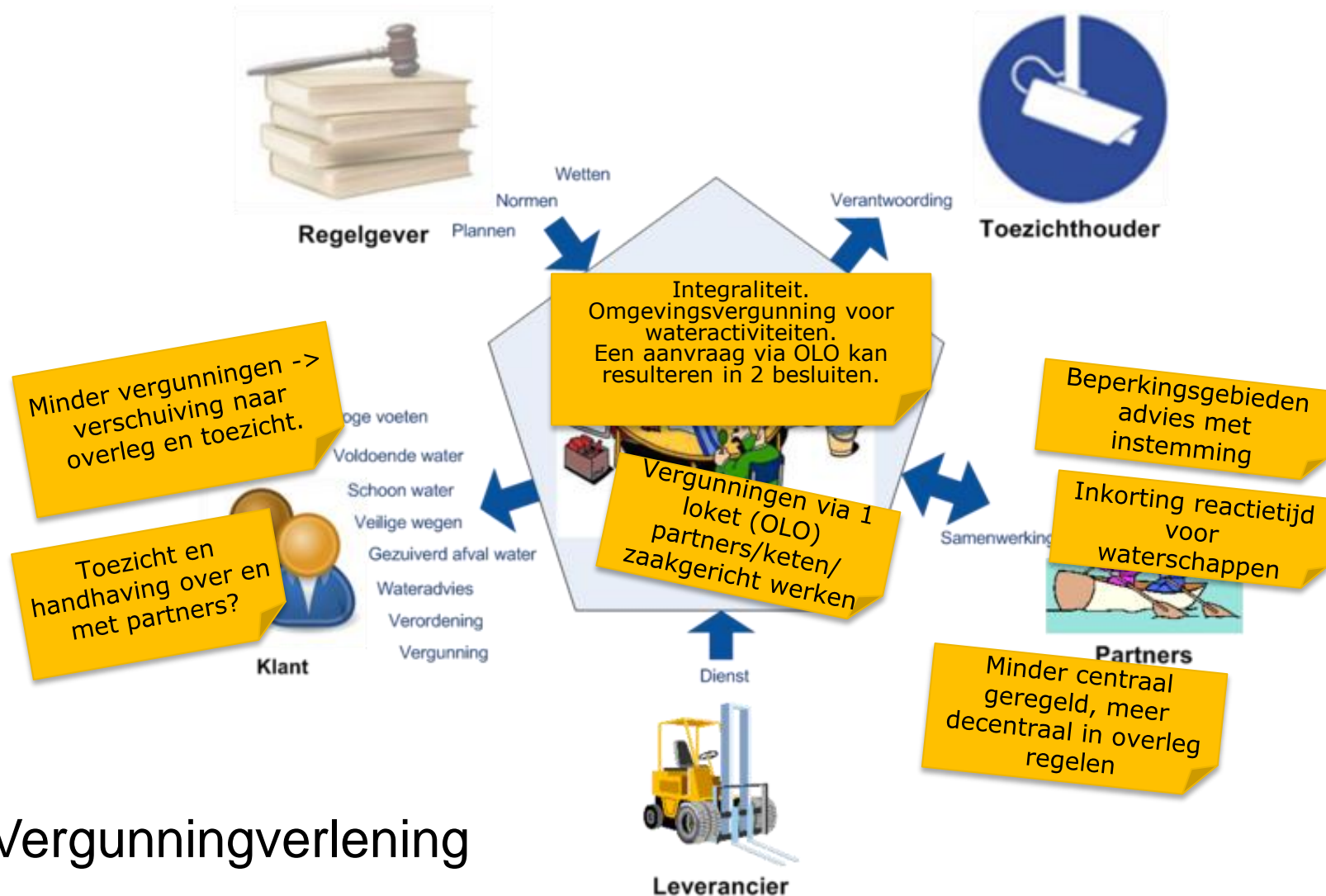
In de volgende sheets wordt getoond welke producten en diensten met de introductie van de Omgevingswet worden geraakt, oftewel zullen moeten veranderen.

Dit is gebruikt ter nadere bepaling van de veranderopgave.

Planvorming

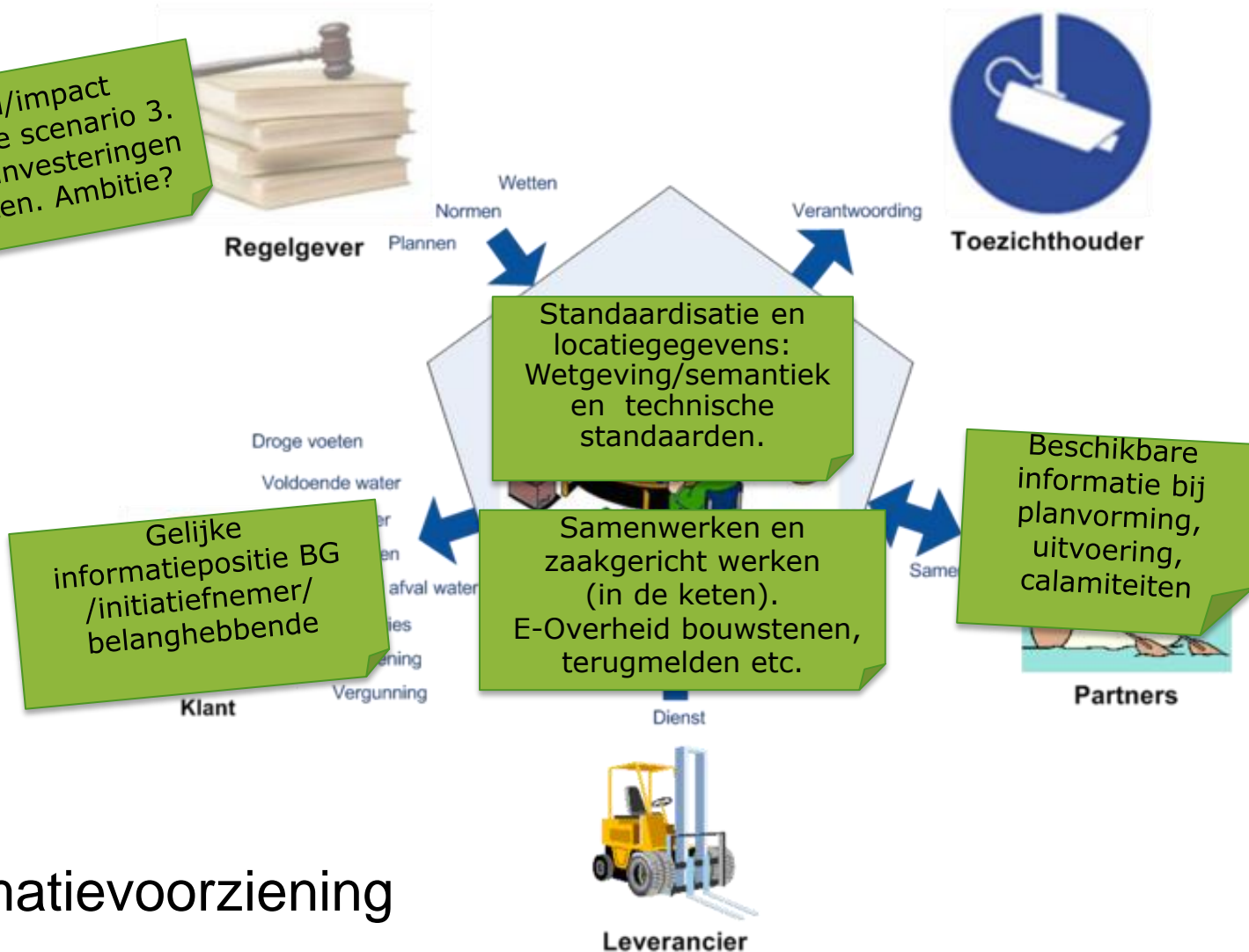

Vergunningverlening

Geld/impact behoefte scenario 3. Balans investeringen en baten. Ambitie?

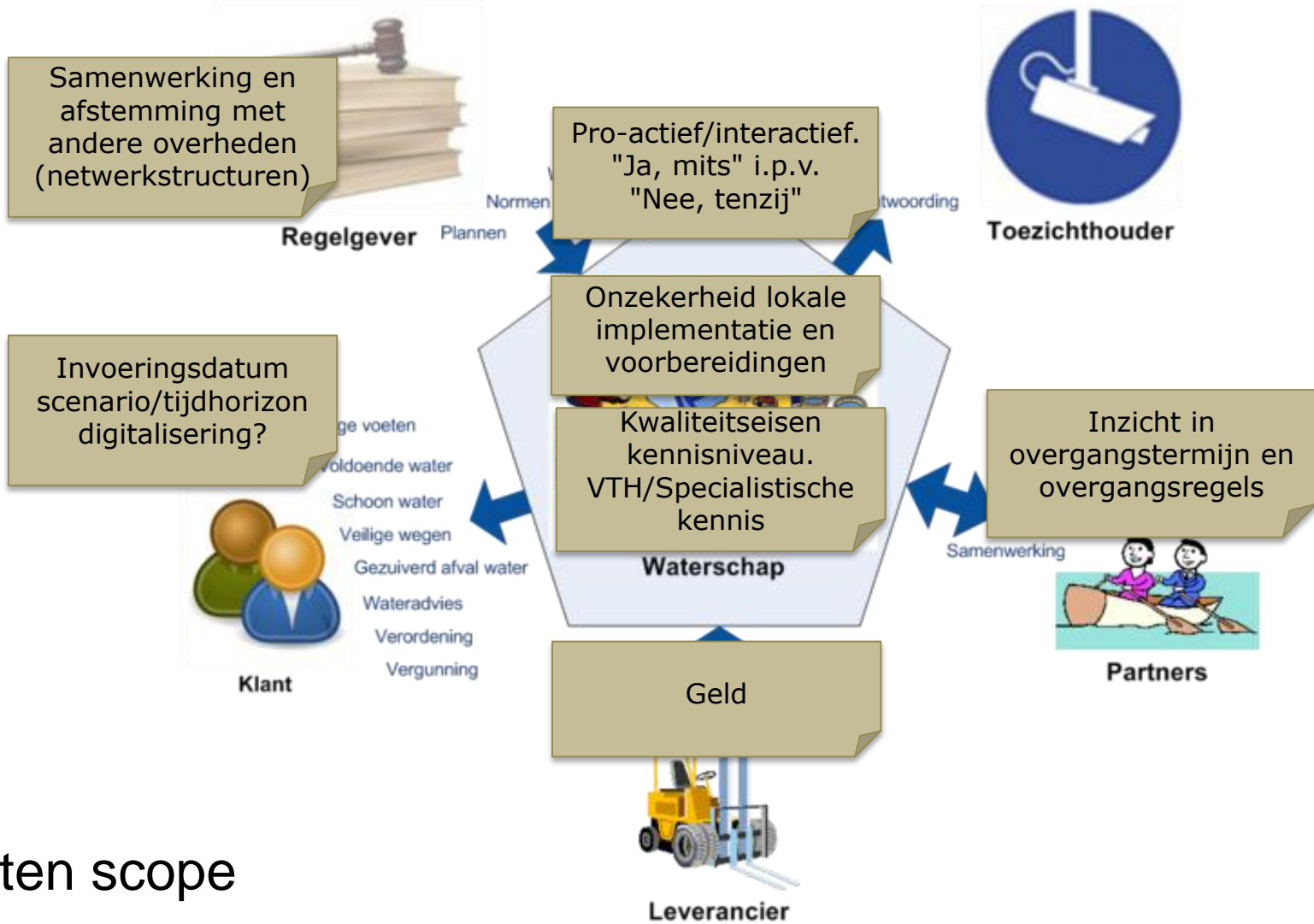

Informatievoorziening

Werkproces en tijd

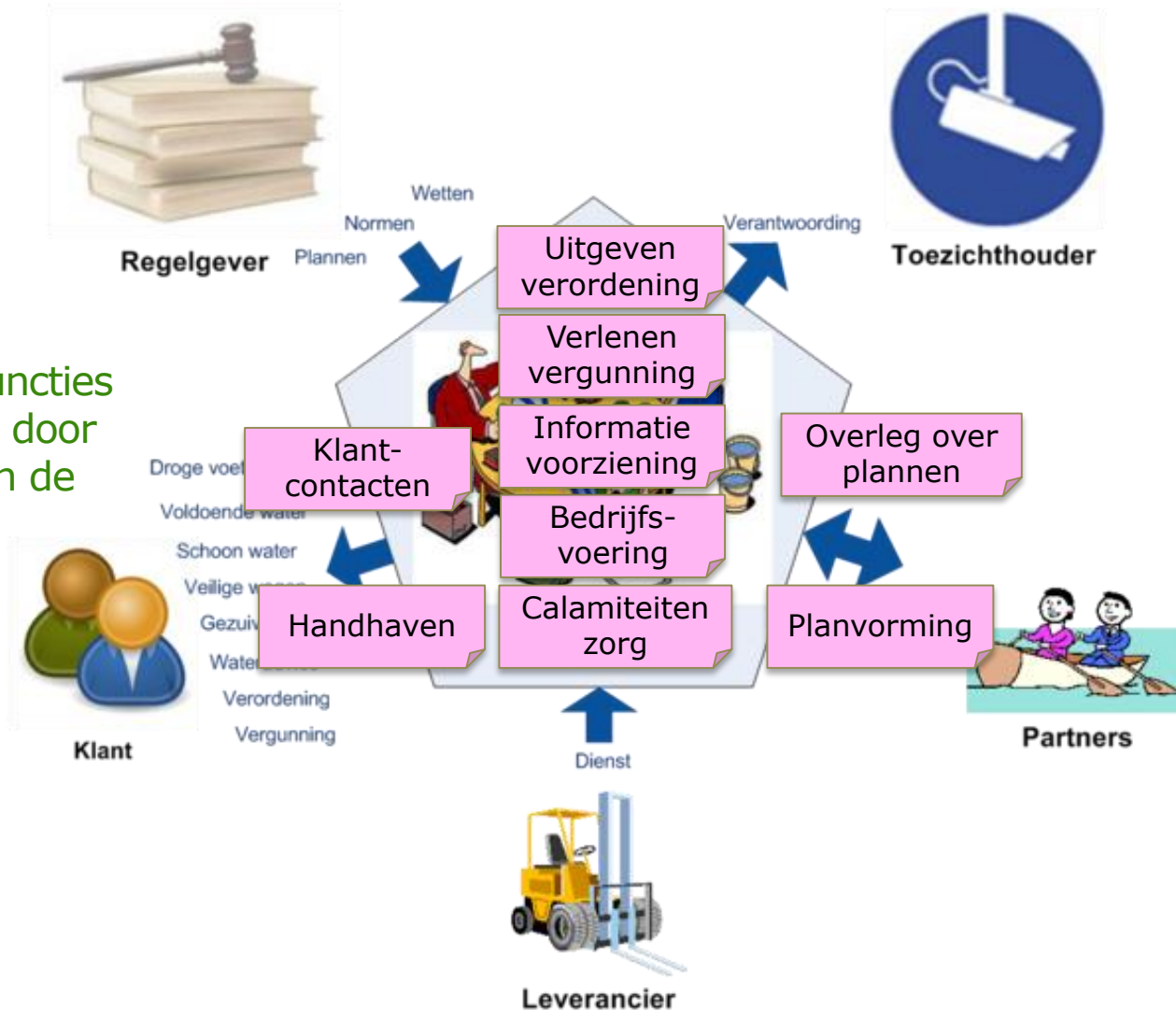

Buiten scope

WILMA bedrijfsfuncties

Welke bedrijfsfuncties worden geraakt door de invoering van de Omgevingswet

Aan de slag met de
Omgevingswet

3. Beleids- en uitvoeringsketen in het DSO

Kerninstrumenten
Ketenprocessen en
omgevingsdocumenten
Eisen omgevingsdocumenten
Illustratie huidige Keur en
Waterschapsverordening

OMGEVINGSWET

De 6 instrumenten

1 Omgevingsvisie

Strategische en integrale langetermijnvisie op de fysieke leefomgeving. Verplicht voor rijk en provincie, facultatief voor gemeente.

2 Programma's

Programma's maken de doelen van de omgevingsvisie concreet. Indien nodig met een programmatische aanpak.

3 Decentrale regels

Elk bestuursorgaan heeft een gebiedsdekkende regeling met alle regels voor de fysieke leefomgeving.

4 Algemene rijksregels

Algemene rijksregels voor activiteiten beschermen de leefomgeving. Initiatiefnemers weten hierdoor vooraf wat de mogelijkheden zijn en hoeven geen vergunning aan te vragen.

5 Omgevingsvergunning

Een omgevingsvergunning is alleen nodig als de algemene rijksregels niet volstaan. Deze kan worden aangevraagd bij één loket.

6 Projectbesluit

Een projectbesluit is nodig voor ingrijpende en ingewikkelde projecten waarbij een publiek belang speelt.

Kerninstrumenten voor alle overheden

- **Omgevingsvisie:** integrale lange termijnvisie, ruimte, verkeer en vervoer, milieu, water, natuur, cultureel erfgoed etc., vervangt structuurvisie, alleen zelfbindend
- **Programma's:** sectoraal of gebiedsgericht specifieke maatregelen om knelpunten op te lossen
- **Decentrale regels:** omgevingsplan (gemeente), omgevingsverordening (provincie) en **waterschapsverordening** (*verplicht*)
- **Algemene rijksregels:** nationale regels aan activiteiten, meer algemene regels ter voorkoming van vergunningplicht
- **Omgevingsvergunning:** bestaand, verbreed naar terreinen Omgevingswet
- **Projectbesluit:** uniforme procedure voor ontwikkelingen door rijk, provincie of waterschap, vervangt Inpassingsplan, Tracébesluit, projectplan en coördinatie-regeling

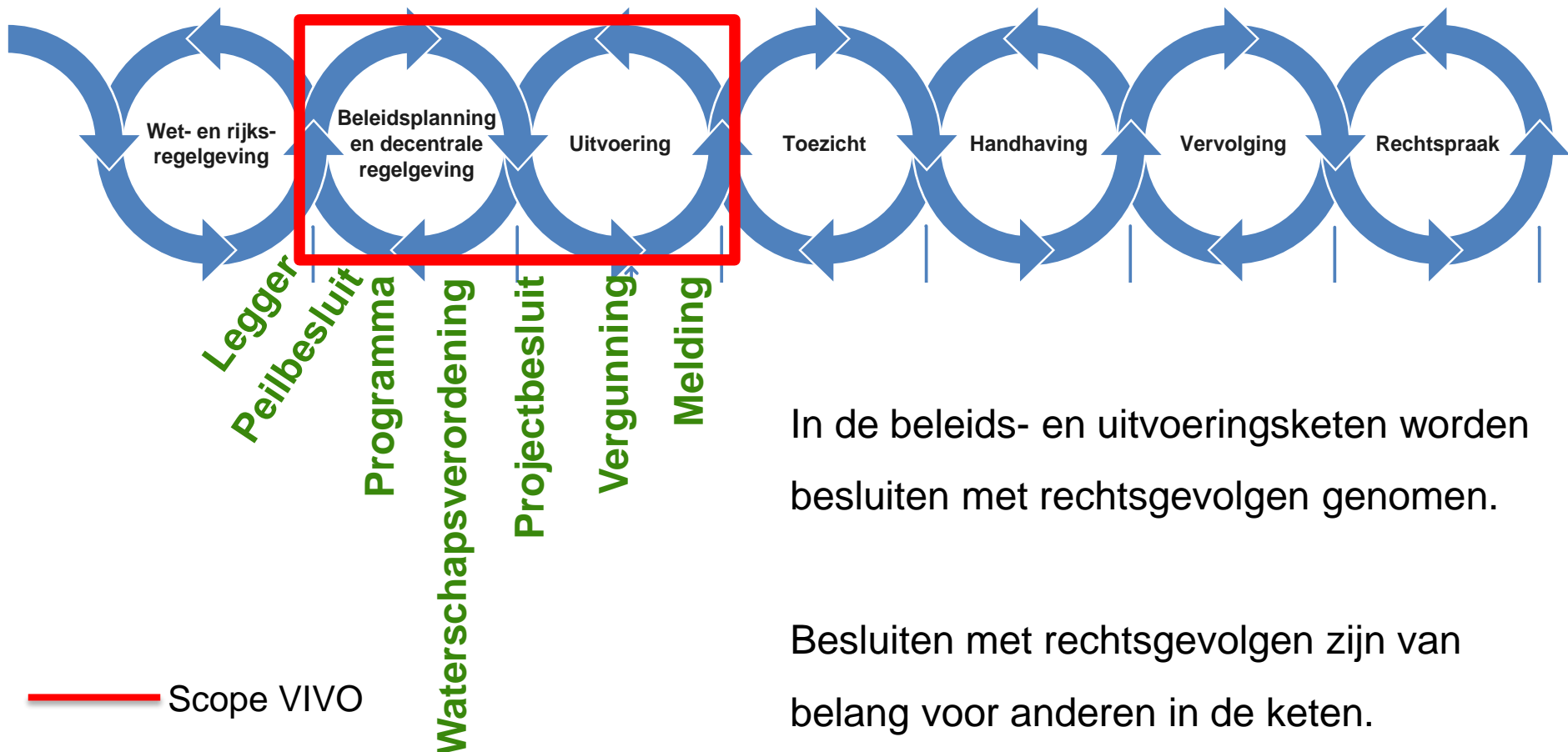
Kerninstrumenten waterschappen en huidige rechtsfiguren

- Programma (huidig: WBP-WaterBeheerPlan)
- Waterschapsverordening (huidig: Keur en algemene regels, vaak meerdere verordeningen)
  - Met legger(s) en peilbesluit(en) als onderliggende documenten
- Projectbesluit (huidig: projectplan)
  - Voorkeursbeslissing en Voornemen verkenning opgave fysieke leefomgeving
- Omgevingsvergunning (huidig: water/omgevingsvergunning)
  - Melding en Beschikking tot maatwerkvoorschrift

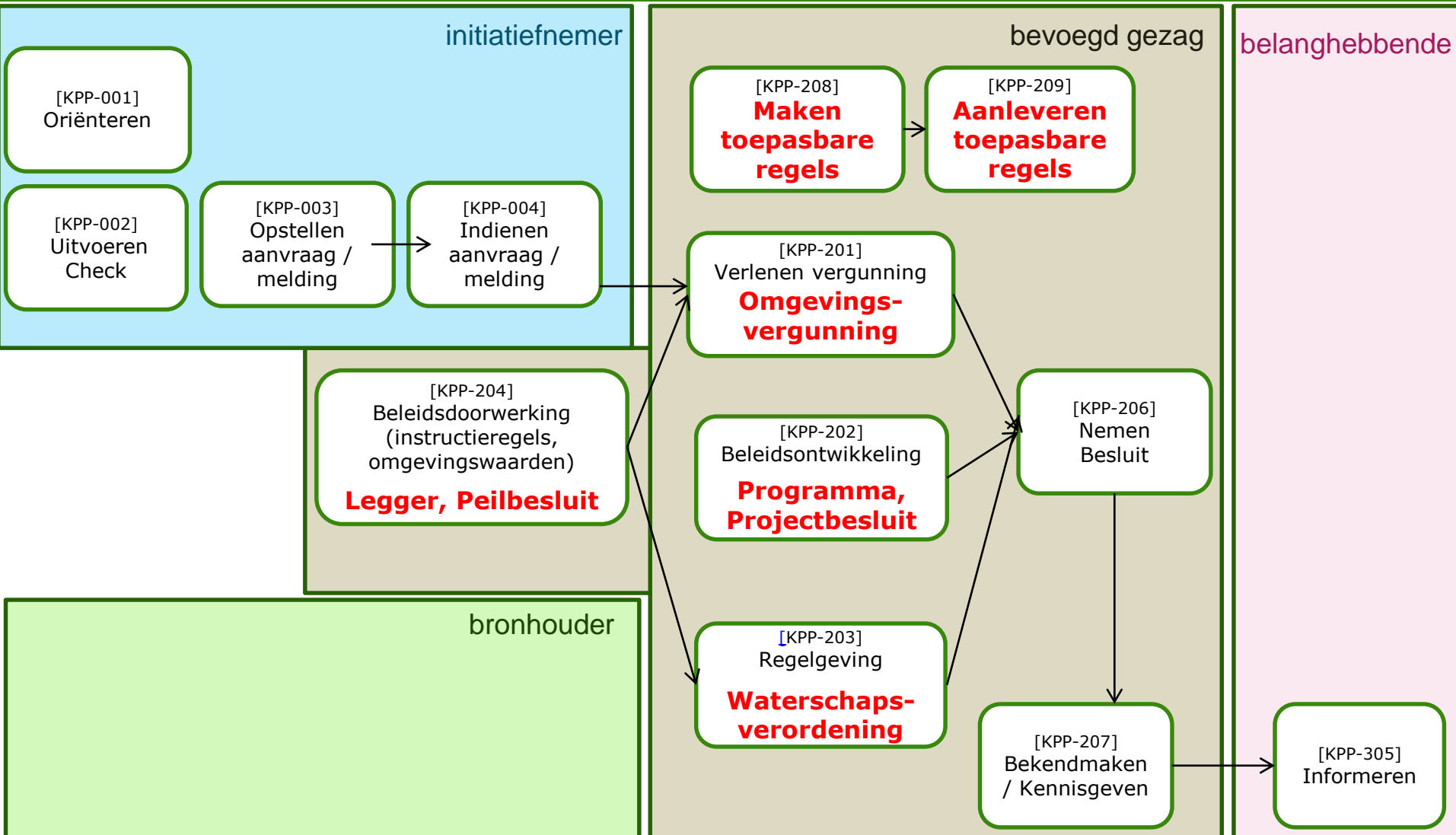

De ketenprocessen en de omgevingsdocumenten

In de beleids- en uitvoeringsketen worden besluiten met rechtsgevolgen genomen.

Besluiten met rechtsgevolgen zijn van belang voor anderen in de keten.

Voorbeeld: Regels in Waterschapsverordening

Waterschapsverordening kan vergunningplicht invoeren
Uitkomsten vergunningcheck

Verboden	de activiteit is absoluut verboden
Vergunningplicht	de activiteit is verboden zonder omgevingsvergunning
Meldplicht	de activiteit is verboden zonder voorafgaande melding
Maatwerkvoorschrift	op de activiteit is maatwerkvoorschrift met aanvullende regels van toepassing
Informatieplicht	de activiteit is toegestaan, maar er moet wel informatie worden aangeleverd (mededeling)
Toegestaan	de activiteit is toegestaan zonder bovenstaande verplichtingen

Geen generieke vergunningplicht in de Waterschapsverordening, maar slechts vergunningplicht voor in de verordening benoemde activiteiten

'Met een klik op de kaart zien wat mag...en wat kan'

Met klik op de kaart zien of iets mag of dat er een melding of een vergunning noodzakelijk is: regelbeheer.

Regelbeheer: dit betekent

- het geschikt maken voor besluiten
- begrijpelijk en op maat aanbieden

Daarvoor:

Regeltekst verbinden met normen en waarden en met beslisboom- en formulier vragen.

Algemene eisen aan omgevingsdocumenten

- Omgevingsdocumenten zijn in hun digitale vorm juridisch bindend
- Omgevingsdocumenten zijn zelfstandig beschikbaar
- Omgevingsdocumenten zijn betrouwbaar, bestendig en beschikbaar
- Omgevingsdocumenten worden ontsloten in Registratie Omgevingsdocumenten
- Omgevingsdocumenten moeten duurzaam bewaarbaar zijn.

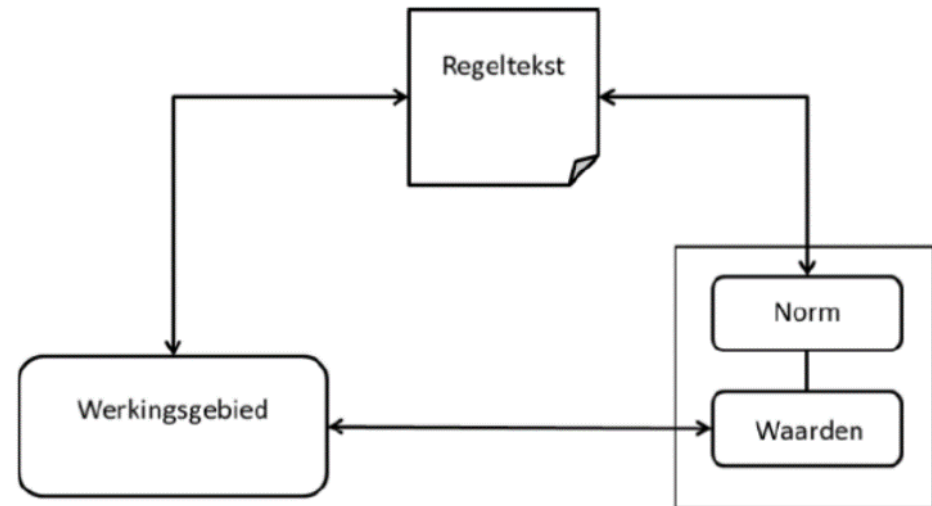

Inhoudelijke eisen aan de Omgevingsdocumenten

- Digitaal
- Locatiegericht
- Gestandaardiseerd
- Uitwisselbaar
- Temporeel
- Metadata
- Drie-eenheid

De drie-eenheid:

- Werkingsgebied: begrenzing, object
- Regeltekst: regels die op een bepaalde situatie van toepassing zijn
- Norm en waarden: wat mag waar wel of niet, wanneer, door wie of hoe?

Huidige Keur (IST-illustratie)

Hoofdstuk 3 Handelingen in het watersysteem

Watervergunning voor de aanleg en het gebruik van waterstaatswerken en beschermingszones

Artikel 3.1 Watervergunning waterkeringen

1. Het is verboden zonder vergunning van het college een waterkering aan te leggen of gebruik te maken van een waterkering door daarin, daarop, daarboven, daarover of daaronder:
  - a. werkzaamheden te verrichten;
  - b. werken of opgaande (hout)beplantingen te plaatsen, te behouden of te verwijderen;
  - c. vaste stoffen, voorwerpen of dieren te brengen, te hebben of te (be)houden;
  - d. activiteiten te houden op andere dan daarvoor aangewezen plaatsen;
  - e. buiten openbare verharde wegen met rij- of voertuigen of met een lastdier te rijden of vee te drijven;
  - f. op andere wijze bemesting toe te passen dan door het college is bepaald;
  - g. zich anders dan als rechthebbende te bevinden, indien dat op een voor het publiek kenbare wijze is aangegeven.
2. Het is verboden zonder vergunning van het college in de beschermingszone van een waterkering:
  - a. afgravingen en seismische onderzoeken te verrichten;
  - b. werken met een overdruk van 10 bar of hoger te plaatsen en te hebben;
  - c. explosiegevaarlijk materiaal of explosiegevaarlijke inrichtingen te hebben.

Artikel 3.2 Watervergunning profiel van vrije ruimte waterkeringen

Het is verboden zonder vergunning van het college gebruik te maken van het profiel van vrije ruimte door daarin, daarop, daarboven, daarover of daaronder werken op te richten.

Artikel 3.3 Watervergunning oppervlaktewaterlichamen

1. Het is verboden zonder vergunning van het college:
  - a. een oppervlaktewaterlichaam aan te leggen, geheel of gedeeltelijk te dempen of in de afmetingen of constructies daarvan veranderingen aan te brengen of oppervlaktewaterlichamen met elkaar te verbinden;

Huidige keur

Wettelijke basis: Waterwet

Actualiteit: legger van bepaalde datum

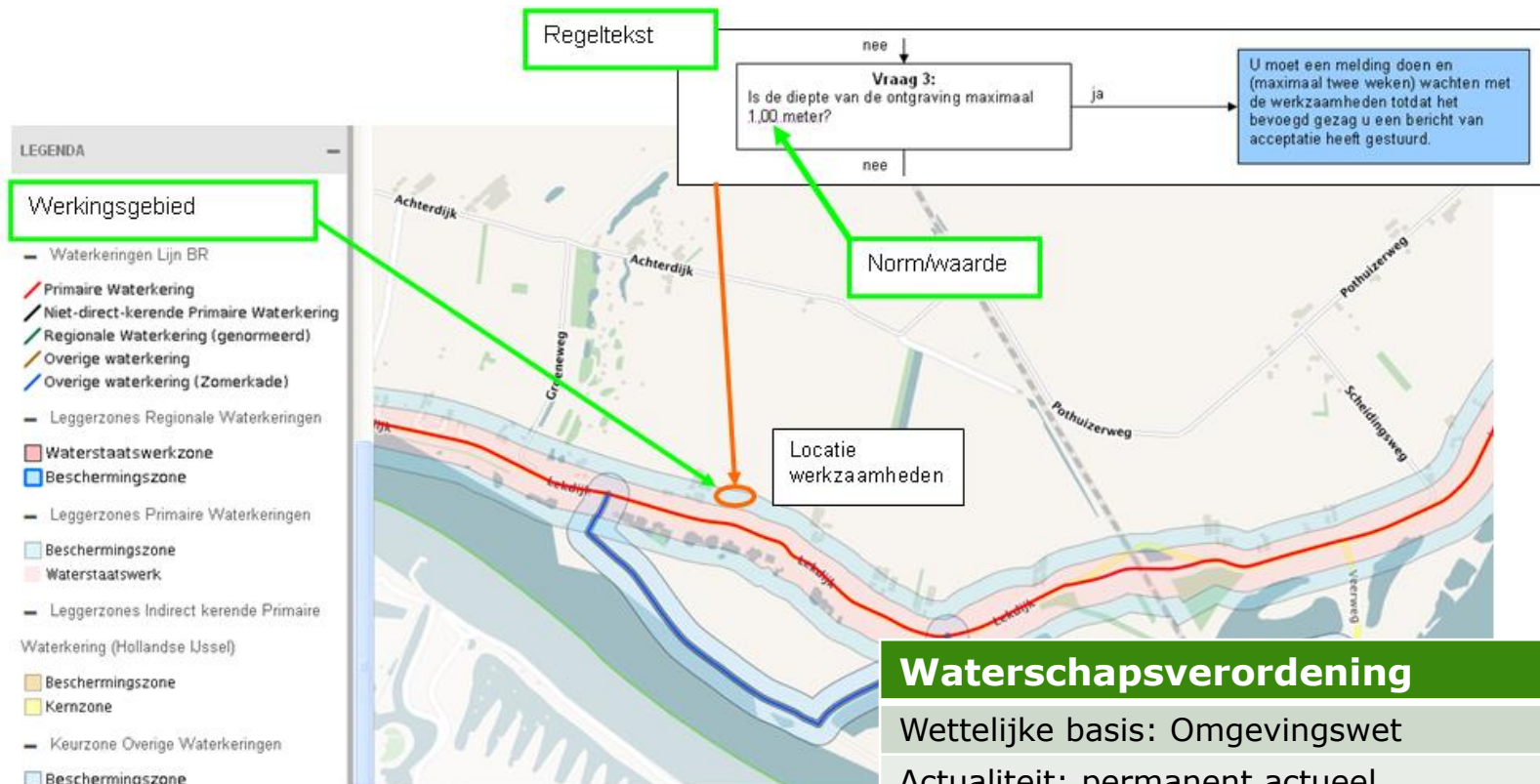
Vorm: boekje in PDF met themakaarten

Inhoud: op basis van Nee tenzij (Modelkeur)
deel informele regels

Metadata: minimaal in legger

Waterschapsverordening (SOLL – illustratie)

Waterschapsverordening

Wettelijke basis: Omgevingswet

Actualiteit: permanent actueel

Vorm: digitaal gestandaardiseerd conform DSO / IMOD

Inhoud: Ja mits, regelbeheer conform DSO / IMOD

Metadata: conform eisen DSO / IMOD

Aan de slag met de
Omgevingswet

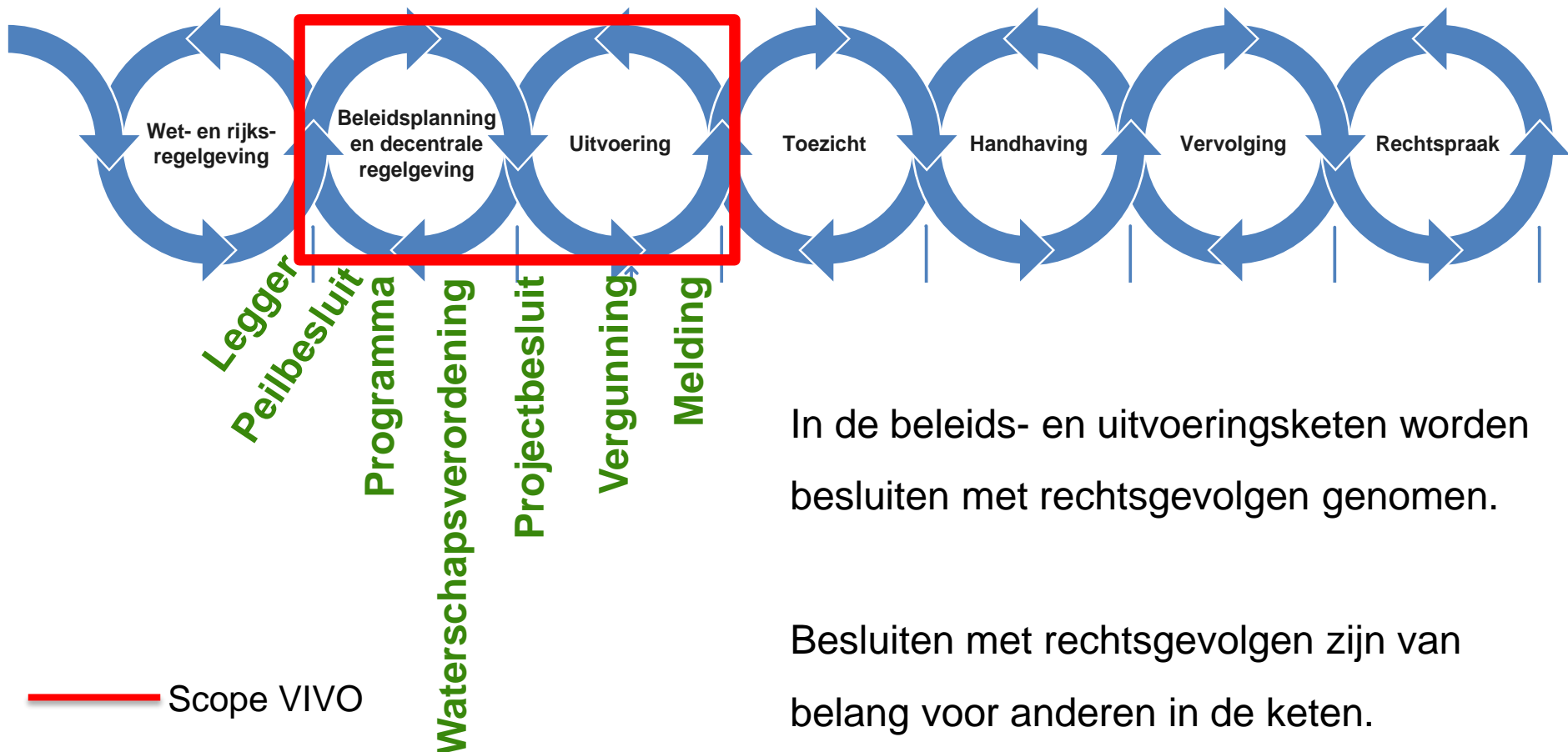
4. Veranderopgave informatievoorziening (IV) bedrijfsprocessen

Definities veranderopgave
Beleidsontwikkeling en planvorming
Vergunningverlening en meldingen
Impact op IV samengevat
Eisen aan IV waterschappen in 2018

Aanvullende informatie in
bijlage A en B

De ketenprocessen en de omgevingsdocumenten

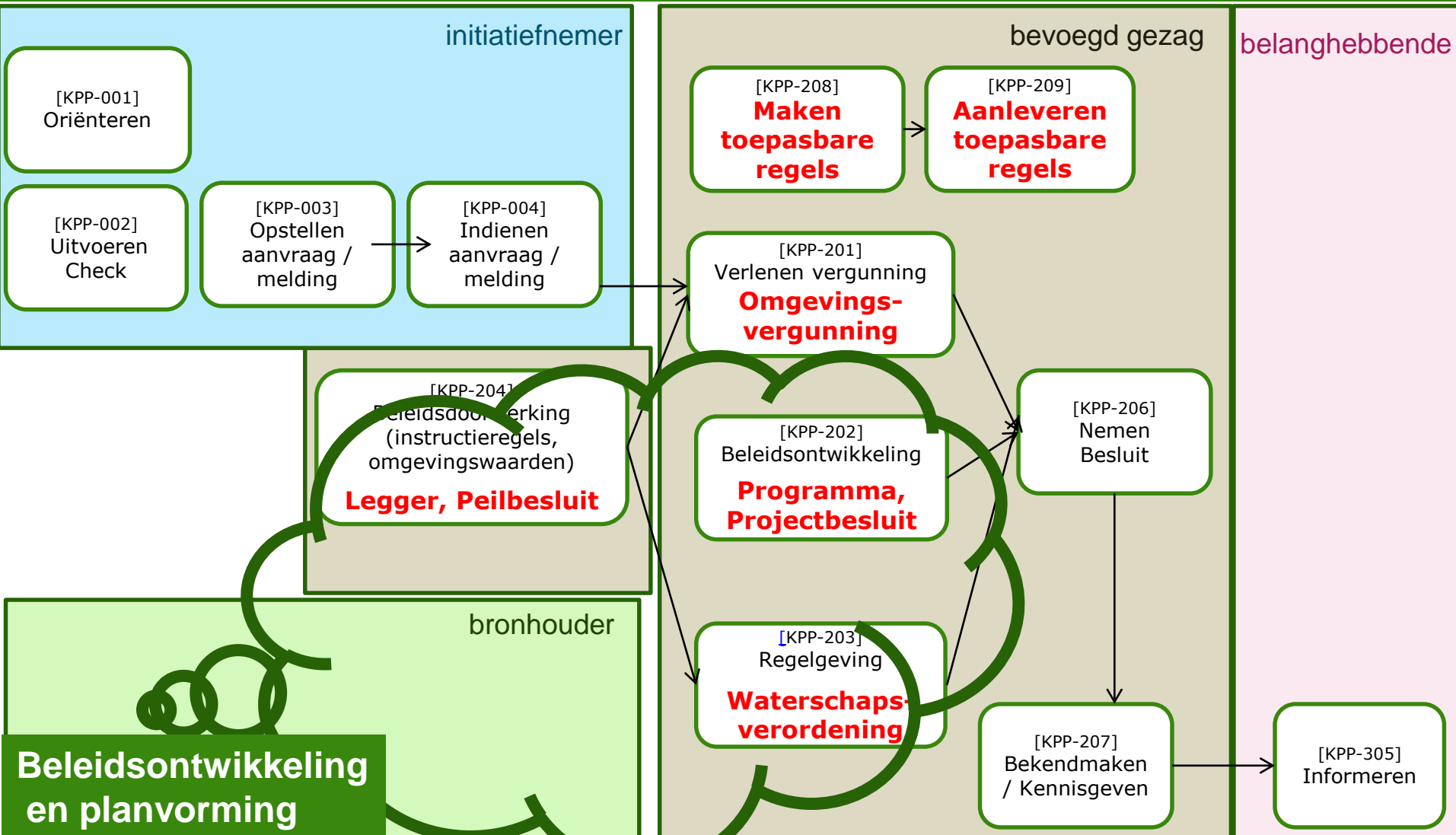

In de beleids- en uitvoeringsketen worden besluiten met rechtsgevolgen genomen.

Besluiten met rechtsgevolgen zijn van belang voor anderen in de keten.

Definitie aspecten veranderopgave

Bedrijfsproces	Definitie
Werkproces	Het totaal van activiteiten dat binnen een organisatie wordt doorlopen om te komen tot het product, bijvoorbeeld een vergunning.
Actualiteit	De mate waarin de informatie die nodig is om tot het product te komen overeenstemt met de werkelijkheid en de mate waarin het product zelf overeenstemt met de werkelijkheid.
Informatieproduct - Vorm	De vorm is het format waarin het product beschikbaar is.
Informatieproduct - Inhoud	De inhoud van het product.
Informatievoorziening	Definitie
Data - en informatieproces	Het totaal aan activiteiten dat wordt doorlopen met als doel het leveren van het informatieproduct in het betreffende werkproces.
Regelbeheer	Regelbeheer omvat het maken van nieuwe of gewijzigde besluiten, en het beschikbaar maken van de tekst om ze doelgericht, begrijpelijk en op maat aan te bieden. Het geschikt maken verbindt een tekstgedeelte met één of meerdere regels, beslisboom- en formulier vragen.
Informatie-uitwisseling / koppelvlakken	Uitwisseling van informatie en de wijze waarop dit digitaal wordt uitgevoerd.
Zaakgericht werken in de keten	Zaakgericht werken in de keten is een manier van werken die zich richt op het goed en transparant afhandelen van 'zaken'. Een zaak is een samenhangende hoeveelheid werk, met een duidelijke aanleiding en een duidelijk resultaat.

Veranderopgave: Waterschapsverordening

Impact op bedrijfsproces	nvt	0	+	++
Werkproces				++
Actualiteit				++
Informatieproduct - Vorm				++
Informatieproduct - Inhoud				++
Impact op informatievoorziening	nvt	0	+	++
Data - en informatieproces				++
Regelbeheer				++
Informatie-uitwisseling / koppelvlakken			+	
Zaakgericht werken in de keten		0		

Toelichting scores: nvt = niet van toepassing; 0 = impact matig; + = impact groot; ++ = impact zeer groot

Veranderopgave: Programma

Impact op bedrijfsproces	nvt	0	+	++
Werkproces				++
Actualiteit			+	
Informatieproduct - Vorm			+	
Informatieproduct - Inhoud				++
Impact op informatievoorziening	nvt	0	+	++
Data - en informatieproces			+	
Regelbeheer	x			
Informatie-uitwisseling / koppelvlakken			+	
Zaakgericht werken in de keten	x			

Toelichting scores: nvt = niet van toepassing; 0 = impact matig; + = impact groot; ++ = impact zeer groot

Veranderopgave: Projectbesluit *)

Impact op bedrijfsproces	nvt	0	+	++
Werkproces			+	
Actualiteit	x			
Informatieproduct - Vorm			+	
Informatieproduct - Inhoud		0		
Impact op informatievoorziening	nvt	0	+	++
Data - en informatieproces			+	
Regelbeheer	x			
Informatie-uitwisseling / koppelvlakken			+	
Zaakgericht werken in de keten	x			

*) Er is momenteel onduidelijkheid over projectbesluiten buiten de projectprocedure in de Omgevingswet

Toelichting scores: nvt = niet van toepassing; 0 = impact matig; + = impact groot; ++ = impact zeer groot

Veranderopgave Beleidsontwikkeling en Planvorming (1)

Werkproces Impact ++	<ol style="list-style-type: none"> 1. Meerdere verordeningen (o.a. keur) samenvoegen tot 1 waterschapsverordening 2. Wijzigen besluitvormingsproces waterschapsverordening t.b.v. actualiteit 3. Aansluiting programma beleidscycli gemeenten en waterschappen op elkaar (menselijk koppelvlak) 4. Handreiking Watertoets moet i.r.t. integrale planvorming herzien worden 5. Wijze van betrekken alle belanghebbenden bij Beleidsontwikkeling- en Planvormingsproces
Actualiteit Impact ++	<ol style="list-style-type: none"> 1. Waterschapsverordening actueel maken en houden 2. Vastgestelde informatie (zoals legger en peilbesluit) doorlopend (dynamisch) actueel houden. Optimaliseren keten van interne werkprocessen rond verwerken wijzigingen 3. Actualiteit programma borgen 4. Beleidsproces moet versneld worden, intern proces is daarvoor niet klaar

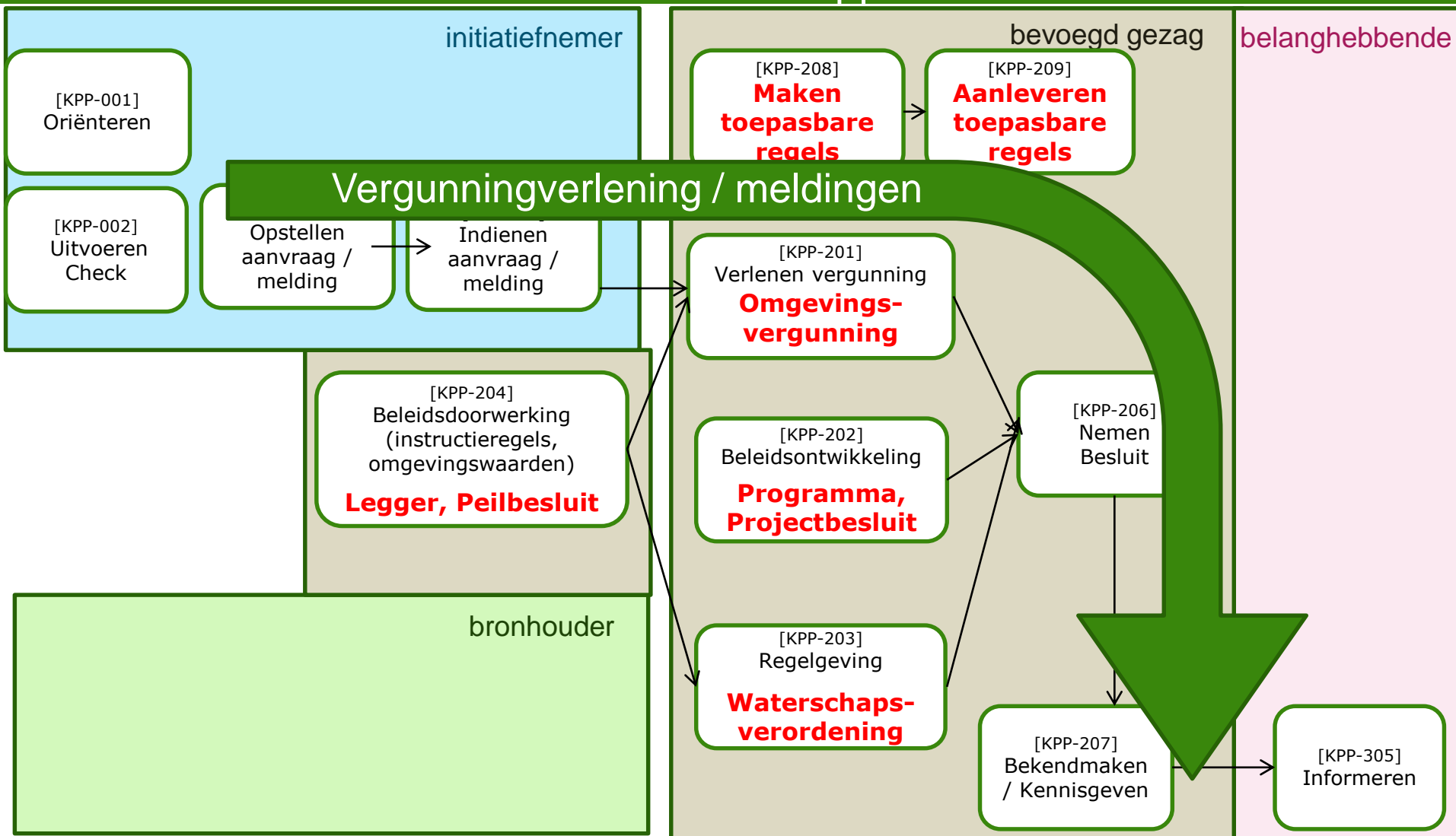

Veranderopgave Beleidsontwikkeling en Planvorming (2)

Informatieproduct Vorm Impact ++	<ol style="list-style-type: none"> 1. Waterschapsverordening leveren in gestructureerde vorm 2. Omzetten van regels in waterschapsverordening naar beslisbomen 3. Beschrijven van regels in voor de initiatiefnemer begrijpelijke termen 4. Informatieproducten leveren conform Informatiemodel Omgevingsdocumenten
Informatieproduct Inhoud Impact ++	<ol style="list-style-type: none"> 1. Bepalen hoe om te gaan in het DSO met 'vuistregels' die nu in de praktijk toegepast worden in vergunbaarheidsafwegingen, maar bewust niet formeel vastgesteld worden om afwegingsvrijheid te behouden. 2. Samenvoegen keur(en) en beperkingsgebieden legger in waterschapsverordening; regels waterkwaliteit en omgevingswaarden peilbesluit in verordening 3. Integratie waterprogramma's (visies en plannen) in omgevingsprogramma's andere overheden?

Veranderopgave Beleidsontwikkeling en Planvorming (3)

Data-, en informatie proces Impact ++	<ol style="list-style-type: none"> 1. Interne gegevensbeheerprocessen optimaliseren (interne keten) 2. Structurele toepassing van modellen, standaarden en terminologie (o.a. informatiemodel omgevingsdocumenten) 3. Regels relateren aan geografische informatie
Informatie-uitwisseling/ koppelvlakken Impact +	<ol style="list-style-type: none"> 4. Implementeren Informatiemodel Omgevingsdocumenten 5. Koppelvlakken beschrijven en inrichten 6. Ontwikkelen/aanschaffen software voor gestructureerd vastleggen en gestandaardiseerd aanbieden
Regelbeheer Impact ++	<ol style="list-style-type: none"> 1. Omwerken regeltekst naar beslisbomen en formulieren in begrijpelijke taal voor de initiatiefnemer 2. Processen die input leveren voor actueel houden regels in beslisbomen en formulieren, aansluiten op regelbeheer 3. Implementeren van ondersteunende software

Veranderopgave: Vergunningverlening

Impact op bedrijfsproces	nvt	0	+	++
Werkproces			+	
Actualiteit	x			
Informatieproduct - Vorm			+	
Informatieproduct - Inhoud			+	
Impact op informatievoorziening	nvt	0	+	++
Data - en informatieproces				++
Regelbeheer	x			
Informatie-uitwisseling / koppelvlakken				++
Zaakgericht werken in de keten				++

Veranderopgave: Meldingen

Impact op bedrijfsproces	nvt	0	+	++
Werkproces			+	
Actualiteit	X			
Informatieproduct - Vorm			+	
Informatieproduct - Inhoud			+	
Impact op informatievoorziening	nvt	0	+	++
Data - en informatieproces				++
Regelbeheer	X			
Informatie-uitwisseling / koppelvlakken				++
Zaakgericht werken in de keten			+	

Toelichting scores: nvt = niet van toepassing; 0 = impact matig; + = impact groot; ++ = impact zeer groot

Veranderopgave Vergunningverlening/meldingen (1)

Werkproces Impact +	<ol style="list-style-type: none"> 1. Indienen aanvraag via DSO 2. Publiceren Vergunning aanvraag en besluit aan DSO conform Informatiemodel Omgevingsdocumenten 3. Publiceren Melding (en evt. Maatwerkbesluit) aan DSO conform Informatiemodel Omgevingsdocumenten 4. Ontvangst van melding communiceren met initiatiefnemer 5. Zaakgericht werken in de keten: doorgeven van juridische statussen m.b.t. vergunning via DSO 6. Optimaliseren keten van interne werkprocessen rond verlenen vergunning 7. Goede afstemming nodig bij samenloop 8. Gecoördineerd samenwerken met ketenpartners aan gecombineerde aanvragen/meldingen
Actualiteit Impact nvt	Veranderopgave mbt actualiteit in het vergunningverlening/meldingproces is niet van toepassing

Veranderopgave Vergunningverlening/meldingen (2)

Informatieproduct Vorm Impact +	<ol style="list-style-type: none"> 1. Vergunning en melding leveren in gestructureerde vorm conform Informatiemodel omgevingsdocumenten 2. Geografisch werkingsgebied van de vergunning bij besluit vastleggen 3. Geografisch werkingsgebied van de melding vastleggen
Informatieproduct Inhoud Impact +	<ol style="list-style-type: none"> 1. Geanonimiseerde aanvraag, melding en besluit digitaal publiceren 2. Veranderopgave Melding onbekend doordat het Informatiemodel Omgevingsdocumenten nog niet beschikbaar is

Veranderopgave Vergunningverlening/meldingen (3)

Data-, en informatie proces Impact ++	<ol style="list-style-type: none"> 1. Registreren werkingsgebied vergunning of melding 2. Registreren metadata (in ieder geval geldigheid) bij melding en/of aanvraag + communiceren naar DSO/Register Omgevingsdocumenten 3. Structurele toepassing van modellen, (semantische) standaarden en terminologie
Informatie-uitwisseling/ koppelvlakken Impact ++	<ol style="list-style-type: none"> 4. Implementeren Informatiemodel Omgevingsdocumenten 5. Koppelvlakken beschrijven en inrichten 6. Juridische status van vergunning registreren/bijhouden in eigen systeem en communiceren naar DSO/Register Omgevingsdocumenten 7. Metadata van vergunning registreren (in ieder geval geldigheid) en communiceren naar DSO/Register Omgevingsdocumenten 8. Ontwikkelen/aanschaffen van software voor gestructureerd vastleggen en gestandaardiseerd en geanonimiseerd aanbieden van omgevingsdocumenten bij Register Omgevingsdocumenten
Zaakgericht werken in de keten Impact ++	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zaakgericht werken in de keten (invulling nu nog onbekend) 2. Registratie juridische status en metadata (in ieder geval geldigheid) van de zaak zal in zaaksysteem moeten worden aangepast

Impact op informatievoorziening samengevat

Omgevingsdocumenten gekoppeld aan ketenprocessen waterschappen	Impact op informatievoorziening	nvt	0	+	++
Programma (huidig WBP)	Data- en informatieproces			+	
	Regelbeheer	x			
	Informatie-uitwisseling / koppelvlakken			+	
	Zaakgericht werken in de keten	x			
Waterschapsverordening (huidig keur) (instructieregels uit legger / peilbesluit)	Data- en informatieproces				++
	Regelbeheer				++
	Informatie-uitwisseling / koppelvlakken			+	
	Zaakgericht werken in de keten		0		
Projectbesluit (incl. voorkeursbeslissing/voornemen verkenning opgave fysieke leefomgeving)	Data- en informatieproces			+	
	Regelbeheer	x			
	Informatie-uitwisseling / koppelvlakken			+	
	Zaakgericht werken in de keten	x			
Omgevingsvergunning (incl. melding en beschikking tot maatwerkvoorschrift)	Data- en informatieproces				++
	Regelbeheer	x			
	Informatie-uitwisseling / koppelvlakken				++
	Zaakgericht werken in de keten				++

Conclusie: eisen aan de informatievoorziening van de waterschappen in 2018 *)

1. Omgevingsdocumenten kunnen leveren aan het stelsel in gestructureerde vorm conform het informatiemodel omgevingsdocumenten (IMOD), dit betekent aanschaf/ontwikkeling van software
2. Aanvragen/meldingen kunnen ontvangen uit het DSO in de eigen systemen
3. Het opnemen van regels in een kernregister normen/regels
4. Omzetten van regels naar beslisbomen en formulieren en het actueel houden van beslisbomen en formulieren op basis van nieuwe besluiten
5. Structureel toepassen in de eigen systemen van modellen, standaarden en terminologie
6. Georefereren van regels, besluiten en zaken (vergunningen/meldingen) in de eigen systemen
7. Vastleggen van extra (zaak)metadata, waaronder openbaarheid, geldigheid en juridische status in de eigen systemen
8. Optimaal ingerichte gegevensbeheerprocessen bij de waterschappen ten behoeve van actualiteit en 3 B's (beschikbaar, bruikbaar, bestendig) in het DSO; werkingsgebied is voor waterschappen vaak gekoppeld aan locatie object

*) In hoofdstuk 5 Architectuur en bijlage C zijn deze eisen in architectuurschema's verder uitgewerkt

Aan de slag met de
Omgevingswet

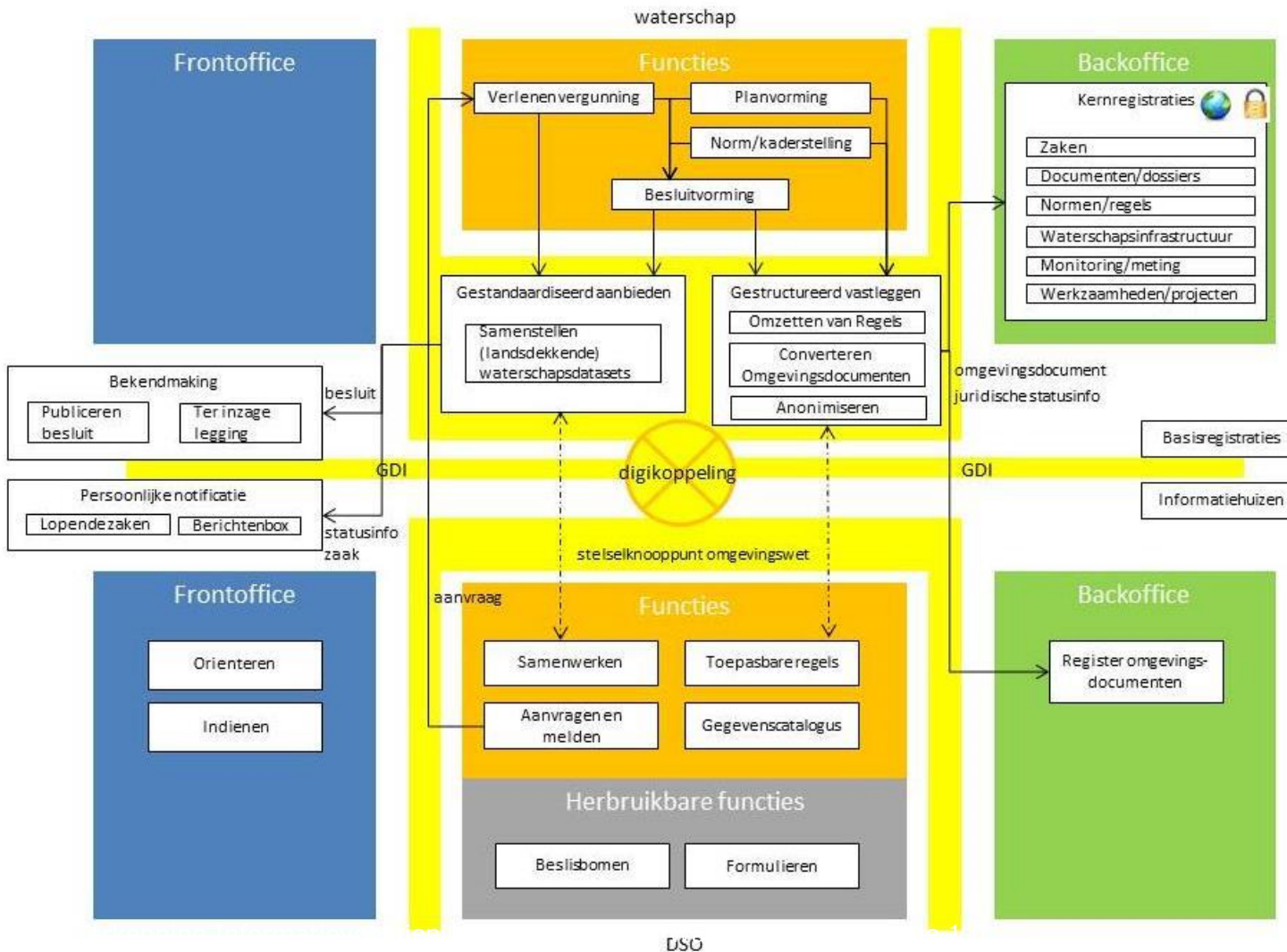
5. Architectuur

Verbinding waterschappen met het DSO
Koppelvlakken en informatiestromen
Impact bij de waterschappen
Gestructureerd vastleggen
Gestandaardiseerd aanbieden

Aanvullende informatie in bijlage C

Verbinding waterschappen met het DSO

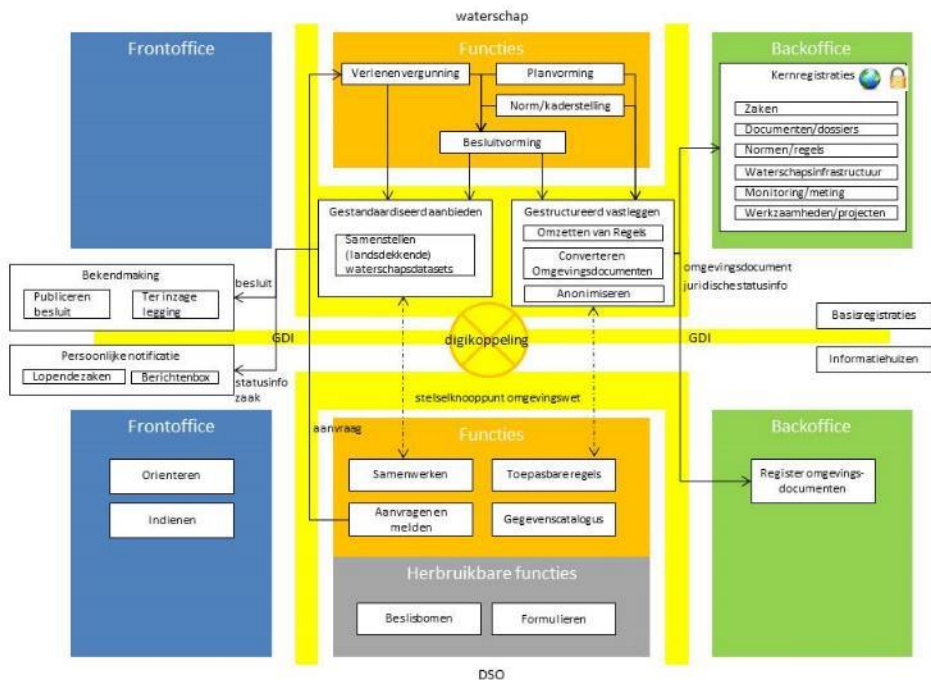
Het bovenste deel van de figuur toont de relevante functies en registers van de waterschappen.

Het onderste deel is een vereenvoudigde weergave van de basisarchitectuurplaat van het DSO.

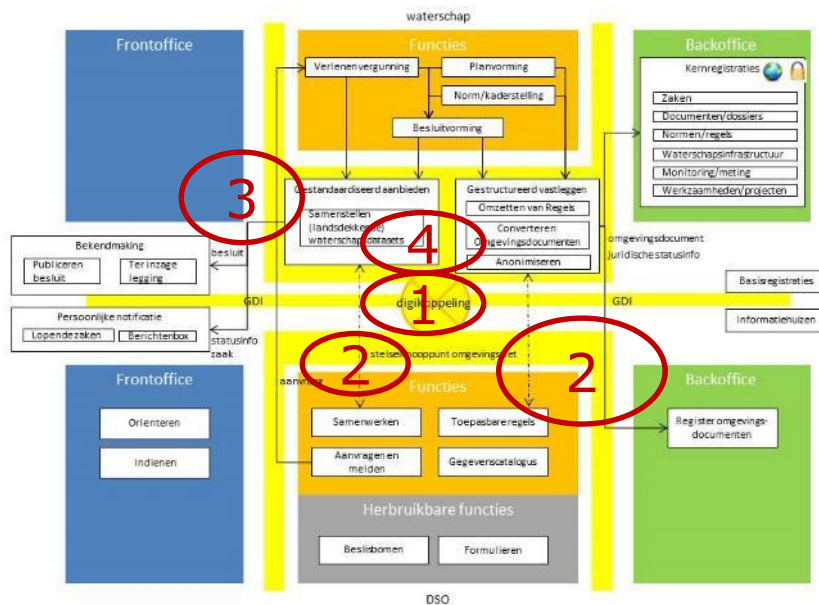
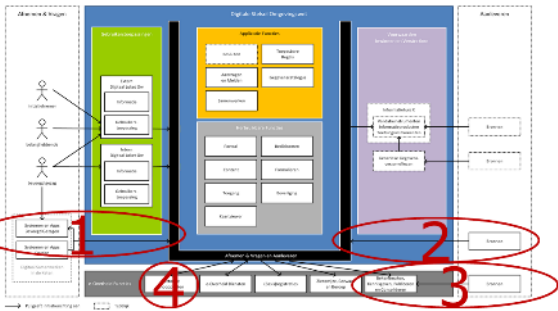
Verbinding waterschappen met DSO

- Besluiten worden vanuit de waterschapsbedrijfsfuncties gestandaardiseerd aangeboden aan de e-overheidsfuncties voor bekendmaking
- De waterschapsbedrijfsfunctie verlenen vergunning ontvangt de aanvraag uit het stelsel en biedt gestandaardiseerd statusinformatie aan over de vergunningzaak aan de e-overheidsfuncties voor persoonlijke notificatie
- De wijze van samenwerken in de keten op basis van zaakgericht werken is nog niet duidelijk en daarmee ook niet welke informatie-uitwisseling dit vraagt
- De waterschapsbedrijfsfuncties leggen het geproduceerde omgevingsdocument gestructureerd vast in de eigen backoffice en bieden het gestandaardiseerd aan het register omgevingsdocumenten aan
- Informatie over de juridische status van een omgevingsdocument maakt onderdeel uit van deze informatie-uitwisseling
- Alle informatie in de registers van de waterschappen is geogereferereerd en geclassificeerd op openbaarheid ten behoeve van autorisatie. Alle informatie in het DSO is openbaar
- Het Stelselknooppunt is het koppelvlak van het DSO. Dit Stelselknooppunt Omgevingswet biedt functies die nodig zijn om de noodzakelijke koppelvlakken met aanleverende overheden, zoals bevoegd gezag en informatiehuizen te realiseren. Hiervoor worden aansluitvoorwaarden opgesteld
- De Generieke Digitale Infrastructuur (GDI) levert functies vanuit de technische infrastructuur en met als doel om het fysieke transport in veilige banen te leiden. Veilig is: tijdig beschikbaar, betrouwbaar en integer. Digikoppeling is onderdeel van het GDI
- Waterschappen wisselen informatie uit via digikoppeling
- De functies samenwerken en toepasbare regels in het DSO worden gevoed vanuit waterschapsbronnen. Het is nog onduidelijk welke gegevens nodig zijn en op welke wijze deze moeten worden aangeboden en vastgelegd

Koppelvlakken en informatiestromen tussen waterschappen en DSO

Koppelvlakken:

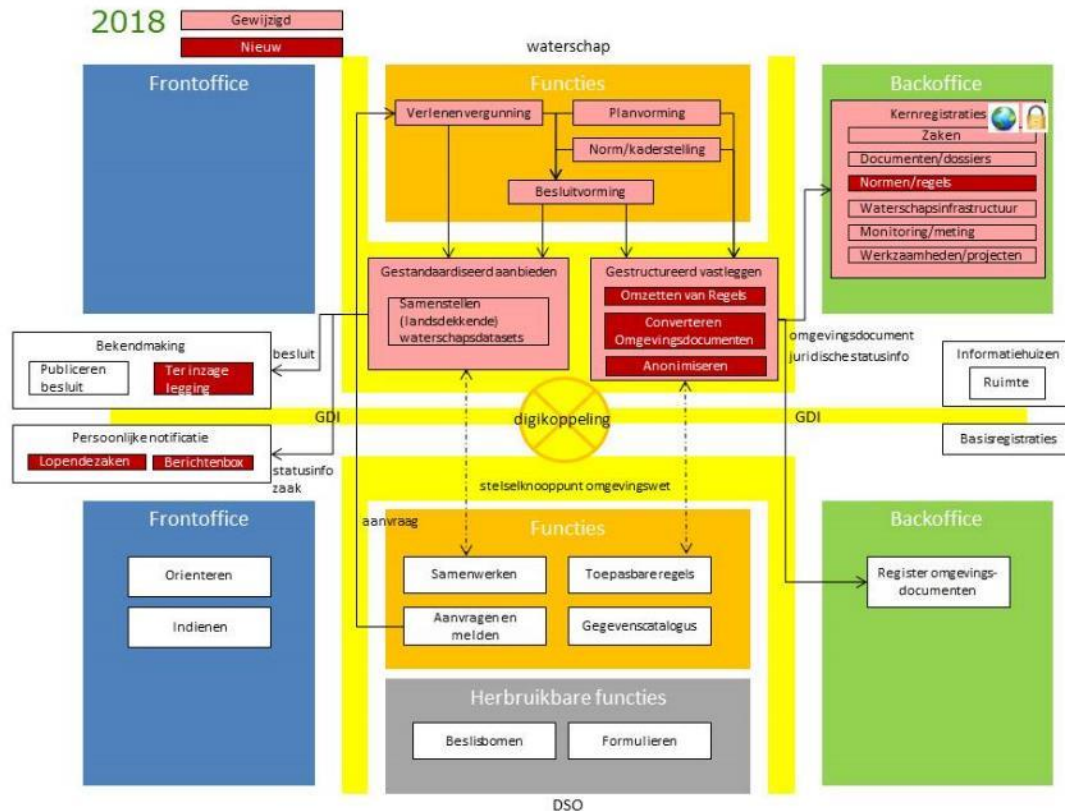
1. Digikoppeling maakt verbinding met het stelselknooppunt Omgevingswet
2. Levering uit eigen systemen aan het stelsel onder voorwaarden van het stelsel
3. Levering uit eigen systemen aan e-overheidsfunctie; het stelsel neemt de besluiten af via de GDI
4. Eigen systemen worden met het stelsel gekoppeld via digikoppeling

Informatiestromen:

- De informatiestroom van het DSO naar de waterschappen betreft:
  - aanvragen
  - meldingen
- De informatiestroom van waterschappen naar het DSO betreft:
  - omgevingsdocumenten
  - regels
  - informatie voor de gegevenscatalogus
- Uitwisseling vindt plaats op basis van services (Application Programming Interfaces)
- Het informatiemodel omgevingsdocumenten is een voorwaarde van het stelsel
- Het is nog niet duidelijk welke informatie met het DSO moet worden uitgewisseld voor het werken in de keten (zaken, planvorming)

Impact bij de waterschappen

- Aanpassing van de werkprocessen in de bedrijfsfuncties
  - zaakgericht werken in de keten
  - eigen regelgeving omzetten naar toepasbare regels
  - planvorming in de keten
- Aanpassing bestaande kernregisters
  - georefereren
  - classificatie openbaarheid
  - nieuwe metadata
  - kwaliteit borgen
- Toevoegen nieuw register
  - normen/regels
- Gestructureerd vastleggen
  - toepassen informatiemodel omgevingsdocumenten
- Gestandaardiseerd aanbieden
  - waterschapsbrede afspraken over de in de gegevenscatalogus op te nemen begrippen
  - toepassen standaard uitwisselformaten

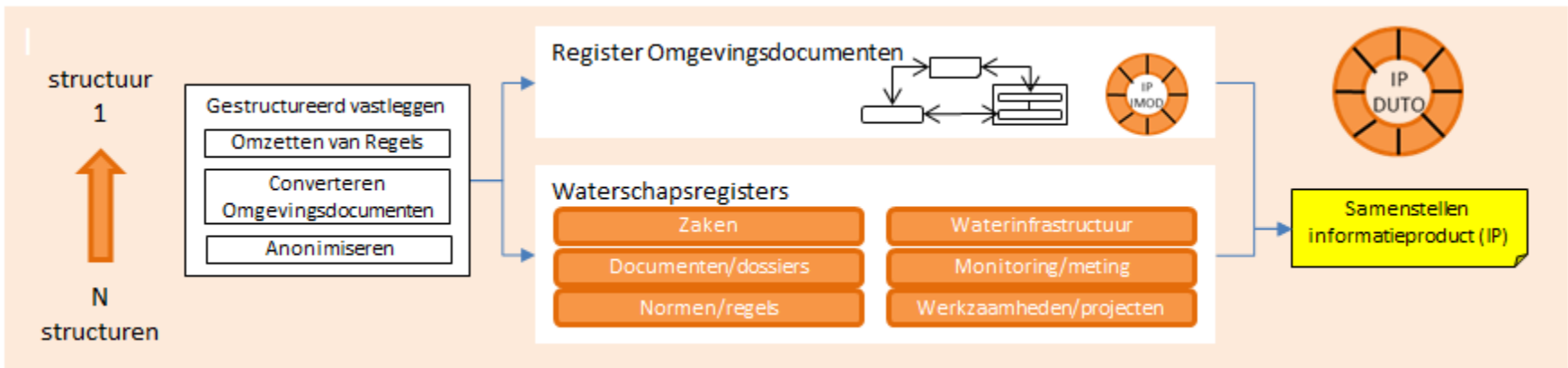
Gestructureerd vastleggen

Gestructureerd vastleggen (IST)

- Omzetten van regels is nieuw voor bijna alle waterschappen er loopt een proef bij HDSR
- Converteren omgevingsdocumenten gebeurt bij geen enkel waterschap
- Anonimiseren is bij alle waterschappen een handmatige actie methode zwarte stift: printen, arceren en scannen

Gestructureerd vastleggen (SOLL)

- Beschrijving (Wat): Gestructureerd vastleggen van omgevingsdocumenten en regels in eigen bronregistraties en bronregistraties van DSO. Met variaties voor vastleggen gegevens in : een databron in een "klassiek IT systeem" en een databron in een "moderne Servicegerichte Architectuur (SGA) -databron"
- Kader(s) vanuit DSO: Informatiemodel Omgevingsdocumenten (IMOD)
- Relevante kaders voor vervolg: Duurzame Toegankelijkheid (DUTO), Toepassingsprofiel Metadatering Lokale Overheden (TMLO)

Gestandaardiseerd aanbieden

Gestandaardiseerd aanbieden (IST)

- Landelijke datasets via Centrale Distributie Laag (CDL)
- Overige datasets via huidig Informatiehuis Water (IHW)
- Communicatie met e-overheidsbouwstenen, zoals OLO en publicatie bekendmakingen o.b.v. van uitwisseling van bestanden met metadata via Webservice, File transfer of e-mail
- Waterschappen kennen een diversiteit aan applicaties (zie bijlage C.2) waarmee gekoppeld moet worden

Gestandaardiseerd aanbieden (SOLL)

- Beschrijving (Wat): Gestandaardiseerd aanbieden van data objecten/gegevens uit eigen bronsystemen aan DSO en andere overheidsbouwstenen
- Standaarden vanuit doelarchitectuur DSO: Informatiemodel Water (IMWA)
- Relevante uitwisselstandaarden voor vervolg: Standaard uitwisselingsformaat (StUF)-Zaken, etc. Uitwisseling gebeurt o.b.v. landelijk vastgestelde standaarden. Daar waar geen standaarden zijn vastgelegd wordt gebruikt gemaakt van gangbare industrie standaarden. Maak gebruik van Datamodellen (DAMO's) en CDL !

IS

bron
1
↑
N
bronnen

Uitwisselen
informatie en
dataobjecten

Gebruikerstoepassingen

Oriënteren

Indienen

Waterschapssystemen

Zaaksysteem

...

DMS

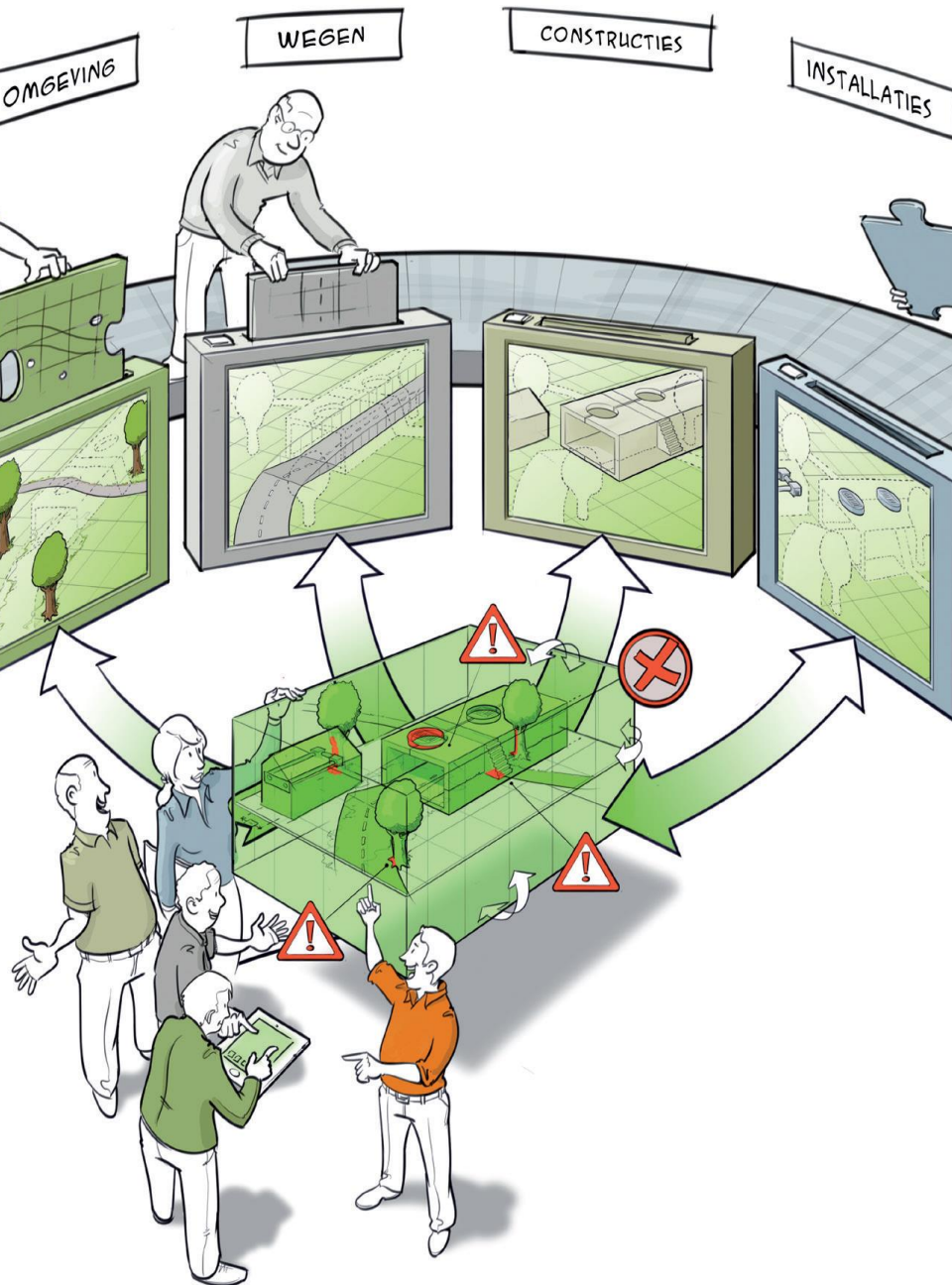
...

GIS

...

Gestandaardiseerd aanbieden

Samenstellen
(landsdekkende)
waterschapsdatasets

Aan de slag met de Omgevingswet

6. Samenwerkingsruimte

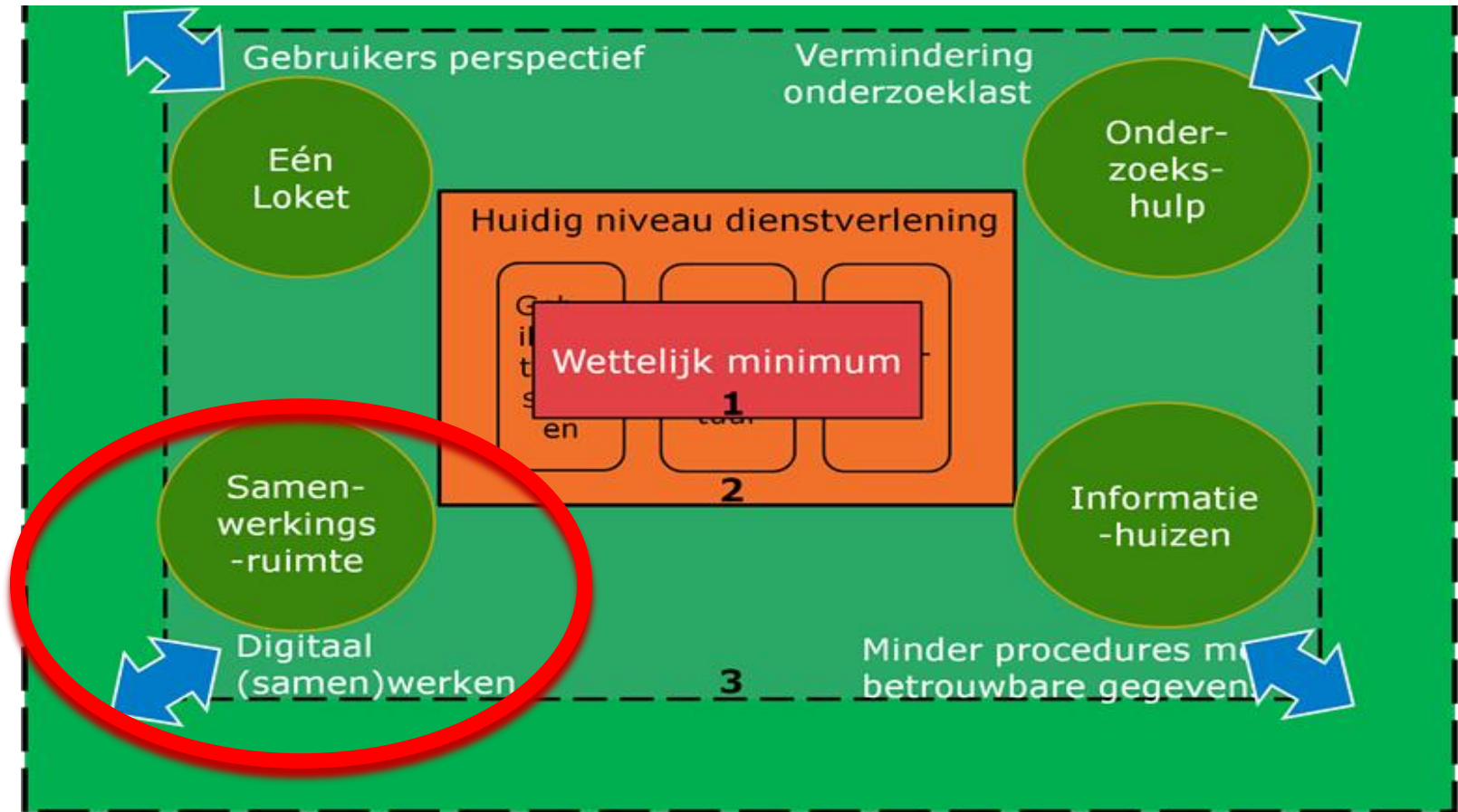
Het bestuursakkoord
Algemene opmerkingen
Eisen/wensen:

- Beleidsontwikkeling en planvorming
- Uitvoering
- Toezicht en handhaving

Aanvullende informatie in bijlage D

Het bestuursakkoord

Wat moet de Samenwerkingsruimte bieden om voor de waterschappen waardevol te zijn?

Programma DSO benoemt 3 typen samenwerkingsruimten:

1. Bevoegde gezagen onderling (t.b.v. plannen en vergunningen)
2. Bevoegde gezagen en participatie / belanghebbenden
3. Initiatiefnemer en Bevoegd gezag (aanvragen/meldingen etc.)

Daarbij hebben we in de inventarisatie onderscheid gemaakt naar de bedrijfsprocessen:

- Beleidsontwikkeling en Planvorming
- Uitvoering (vergunningverlening en melding)
- Toezicht en Handhaving

NB:

- Inventarisatie is mogelijk niet compleet door ontbreken van medewerkers uit Beleidsontwikkeling en Vergunningverlening
- Inventarisatie is uitgevoerd in termen van eisen, wensen en opties
- De detailuitwerking is opgenomen in het bijlagen document

Algemene opmerkingen

- Behalve virtuele samenwerking blijft fysieke samenwerking essentieel
- Het is op dit moment niet duidelijk welke functionaliteiten in het DSO worden aangeboden
- Helderheid over proces van samenwerking is voorwaarde
- Afspraken over reikwijdte en abstractieniveau van informatie is voorwaarde
- Voorwaarden in de wijze beschikbaar stellen documenten: absoluut geen container met PDF's
- Gegevens van contactpersonen van de verschillende BG's en processen is wenselijk
- Autorisaties voor raadplegen, wijzigen, etc. moeten goed ingeregeld zijn.

Eisen/wensen samenwerkingsruimte Beleidsontwikkeling en planvorming

Bedrijfsproces	Eisen en wensen vanuit de waterschappen	1) Bevoegd gezag onderling	2) Bevoegd gezag en belanghebbende	3) Bevoegd gezag en initiatiefnemer
Beleidsontwikkeling en planvorming	Kunnen uitwisselen van onderliggende data (legger, peilbesluiten, gegevens andere BG).	Eis		
	Kunnen inzien van plannen en voornemens van andere partijen (belang/anticiperen)	Eis		
	Advies vragen en geven op concept plannen/visies (vgl. werkwijze watertoets)	Eis		
	Ontwerpplannen ter inzage leggen en ophalen zienswijzen belanghebbenden		Eis	
	Vergelijkbare werkwijze als huidige digitale watertoets (gewenste input tbv regelbeheer)			Eis
	Interactie met andere BG's bij opstellen waterverordening en programma		Eis	
	Advies op concept omgevingsvisie, indienen wateradvies		Wens	

Eisen/wensen samenwerkingsruimte: Uitvoering

Bedrijfsproces	Eisen en wensen vanuit de waterschappen	1) Bevoegd gezag onderling	2) Bevoegd gezag en belanghebbende	3) Bevoegd gezag en initiatiefnemer
Uitvoering	Uitwisselen van informatie tijdens vooroverleg en procedure	Eis		Eis
	Overzetten van bevoegd gezag, inclusief overdragen naar gemandateerde organisatie	Eis		
	Communicatie en samenwerken inzake adviesaanvraag, maatwerkvoorschriften	Eis	Wens	
	Signaleringen en notificaties van (status)wijzigingen en afwikkelmomenten	Eis	Eis	Eis
	Samen kunnen werken aan 1 document	Eis		
	Advisering bij omgevingsvergunning met indirecte lozingen	Eis		
	Completeren aanvraag door mogelijkheid uploaden documenten in samenwerkingsruimte	Eis		Wens
	Faciliteiten delen van kennis en expertise en videoconferencing		Wens	Optie

Eisen/wensen samenwerkingsruimte

Toezicht en handhaving

Bedrijfsproces	Eisen en wensen vanuit de waterschappen	1) Bevoegd gezag onderling	2) Bevoegd gezag en belanghebbende	3) Bevoegd gezag en initiatiefnemer
Toezicht en handhaving	Delen en zichtbaar maken gegevens op bedrijfs-, object- en locatieniveau	Eis		
	Delen vergunningen/meldingen en handhavingsadvies andere BG's	Eis		
	Aansluiting zoeken met bestaande initiatieven zoals Inspectieview		Eis	
	Onderling plannen en afstemmen van toezicht acties en documenten	Wens	Wens	

Aan de slag met de
Omgevingswet

6. Conclusies en aanbevelingen

Conclusies

Aanbevelingen:

- Eisen/wensen op 3 niveaus
- Vervolgprojecten op 3 niveaus

Aanvullende informatie in bijlage E

Conclusies

1. Het voldoen aan de minimale eisen aan de informatievoorziening voor ondersteuning van de bedrijfsprocessen in 2018, zoals geduid in de volgende sheet, heeft voor de waterschappen een zeer grote impact
2. Het DSO is op sommige punten onvoldoende uitgewerkt om de koppelvlakken en de informatiestromen preciezer in beeld te kunnen brengen. Dit betreft met name zaakgericht werken in de keten, regelbeheer, de samenwerkingsruimte, de werking van het sectoraal knooppunt Omgevingswet en de positionering van informatiehuizen
3. Ontwikkeling van archetypes (herkenbare groepen van waterschappen met vergelijkbare inrichting van processen, organisatie en informatievoorziening) is niet nader uitgewerkt, omdat de verschillen tussen de waterschappen in relatie tot de veranderopgave niet doorslaggevend zijn

Conclusie: eisen aan de informatievoorziening van de waterschappen in 2018 *)

1. Omgevingsdocumenten kunnen leveren aan het stelsel in gestructureerde vorm conform het informatiemodel omgevingsdocumenten (IMOD), dit betekent aanschaf/ontwikkeling van software
2. Aanvragen/meldingen kunnen ontvangen uit het DSO in de eigen systemen
3. Het opnemen van regels in een kernregister normen/regels
4. Omzetten van regels naar beslisbomen en formulieren en het actueel houden van beslisbomen en formulieren op basis van nieuwe besluiten
5. Structureel toepassen in de eigen systemen van modellen, standaarden en terminologie
6. Georefereren van regels, besluiten en zaken (vergunningen/meldingen) in de eigen systemen
7. Vastleggen van extra (zaak)metadata, waaronder openbaarheid, geldigheid en juridische status in de eigen systemen
8. Optimaal ingerichte gegevensbeheerprocessen bij de waterschappen ten behoeve van actualiteit en 3 B's (beschikbaar, bruikbaar, bestendig) in het DSO; werkingsgebied is voor waterschappen vaak gekoppeld aan locatie object

*) In hoofdstuk 5 Architectuur en bijlage C zijn deze eisen in architectuurschema's verder uitgewerkt

Aanbevelingen

De aanbevelingen op de volgende sheets zijn (op verzoek van het programma DSO) onderverdeeld naar twee categorieën, met daarbinnen drie niveaus:

1. Eisen en wensen:

- Aan Programma / DSO niveau
- Aan UvW/Koepel/Sector niveau
- Aan individuele waterschappen niveau

2. Vervolgprojecten:

- Vanuit Programma / DSO niveau
- Vanuit UvW/koepel/sector niveau
- Vanuit individuele waterschappen niveau

Aanbevelingen – Eisen/wensen aan Programma/DSO niveau

Eisen/Wensen	Toelichting
EP.1 Helder totaalbeeld schetsen	Beschrijf het beoogde totaalbeeld eenduidig en helder, door o.a. verdieping van de beschrijving van de toekomstige ketenprocessen.
EP.2 Regievoering op transitie	Geef helderheid over rollen en verantwoordelijkheden om te komen tot een succesvolle transitie, inclusief ambities, keuzes, go en no-go momenten
EP.3 Eenduidigheid begrippen	Beschrijf eenduidig de verschillende binnen het programma gehanteerde begrippen, benamingen en definities
EP.4 Organisatie vervolgprojecten	Stel een roadmap op in samenspraak met koepels/bronhouders met vervolgprojecten en faciliteer deze met benodigde financiële middelen
EP.5 Scheiding zaakstelsel DSO-BG	Beschrijf helder de scheiding tussen DSO-zaakstelsel en BG-zaakstelsel
EP.6 Serviceorganisatie Regelbeheer	Richt een serviceorganisatie Regelbeheer in voor ondersteuning/maken van beslisbomen, formulieren en het faciliteren van tooling
EP.7 Perspectief initiatiefnemer	Werk een voorbeeldproces uit vanuit perspectief initiatiefnemer en beschrijf de minimale eisen waaraan het omgevingsdocument (bv waterschapsverordening) moet voldoen
EP.8 Eisen aan DSO	Beschrijf de functionele en technische eisen waaraan het DSO voldoet, zoals zoek-, download-, print-, schaalkeuze- en mobiele functie.
EP.9 Samenwerkingsruimte	Geef helderheid welke samenwerkingsruimte bij inwerkingtreding van de wet beschikbaar zal zijn en hoe deze gebruikt kan worden

Aanbevelingen – Eisen/wensen aan UvW/koepel/sector

Eisen/Wensen	Toelichting
EU.1 Regievoering Unie	Geef helderheid over wie welke rol heeft om te komen tot een succesvolle transitie, inclusief ambities, keuzes, go en no-go momenten
EU.2 Roadshows Omgevingswet	Laat zien wat er gaande is, creëer bewustwording o.a. door de uitkomsten van deze VIVO te delen
EU.3 Werkeenheid i-Functies	Organiseer een gezamenlijke werkeenheid, waarin de benodigde informatiefuncties (zie Hoofdstuk 5) worden uitgevoerd, als “dienst” voor alle waterschappen, en kies hiervoor een logische en structurele inbedding
EU.4 Werkprocessen Regelgeving	Start met opstellen/aanpassen werkprocessen en de invulling van de decentrale regelgeving
EU.5 Aanhaken Toezicht en Handhaving	Maak de ambitie en noodzaak voor het aanhaken Toezicht en Handhaving op programmaniveau kenbaar
EU.6 Customer Journey waterschapsomgevingsdocumenten	Werk een voorbeeldproces uit vanuit perspectief initiatiefnemer en beschrijf de minimale eisen waaraan de waterschapsverordening moet voldoen (combi met EP.7 project)
EU.7 Handvat bepalen IV veranderopgave	Stel in samenspraak met VNG en IPO een handvat op waarmee de waterschappen zelf de veranderopgave in de informatievoorziening kunnen concretiseren/bepalen
EU.8 Initiatief Standaardisatie	Regisseer actief het standaardisatie proces om te komen tot eenduidige definities en (semantische) standaarden voor het domein water

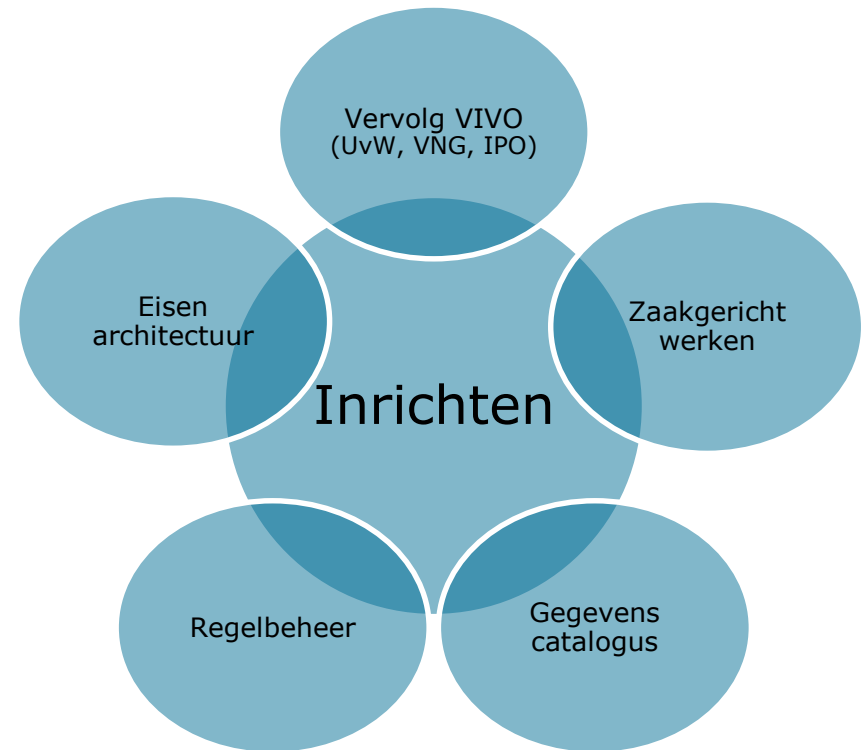
Aanbevelingen – Eisen/wensen aan individuele waterschappen

Vervolgprojecten	Toelichting
EI.1 Sturen op organisatorische en procesaanpassingen	Stuur op organisatorische en procesaanpassingen en verbind deze met de veranderopgave op het gebied van de informatievoorziening
EI.2 Start data op orde	Start/continueer de data op orde projecten vanwege de noodzaak en grote veranderopgave op dit gebied

Aanbevelingen - Vervolgprojecten vanuit Programma / DSO *)

*) De vervolgprojecten zijn geduid naar bestuurniveau Strategisch (**Richten**) of Tactisch (**Inrichten**); toelichting zie blz 78

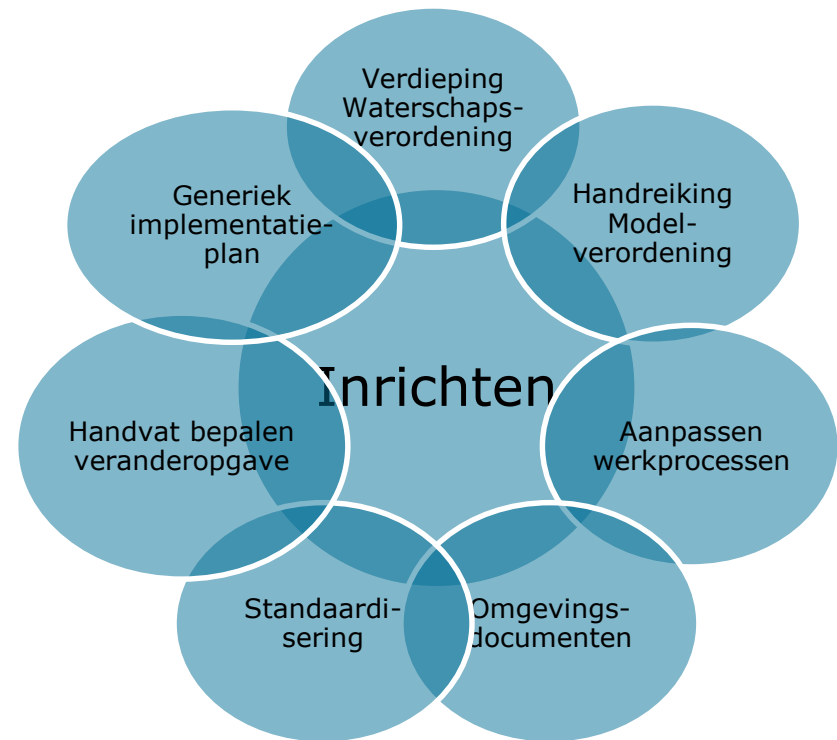
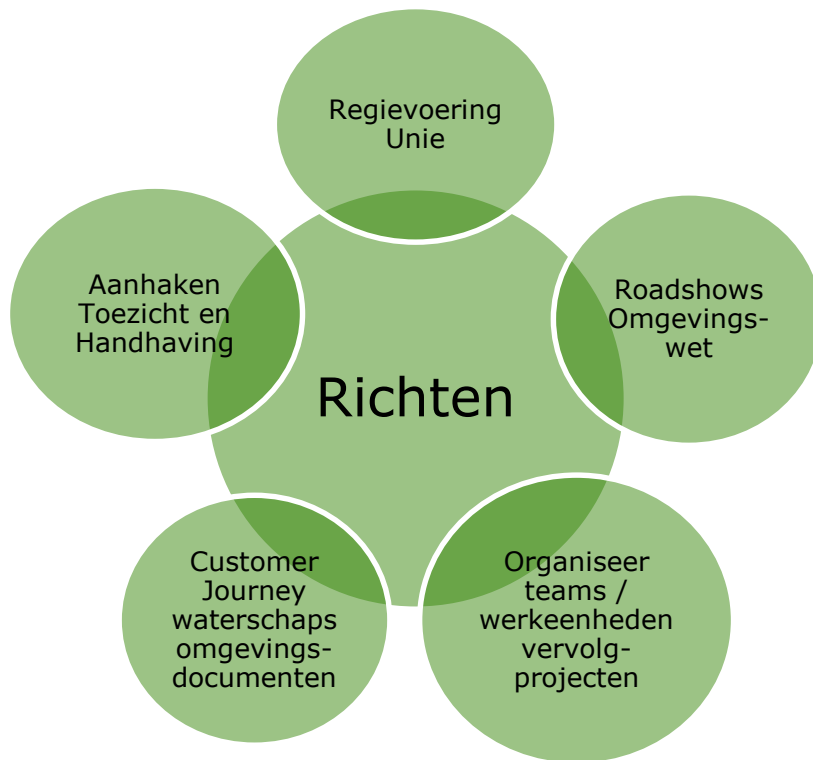

Aanbevelingen – Vervolgprojecten vanuit Programma/DSO niveau

Vervolgprojecten	Toelichting
VP.1 Vervolg VIVO	Verdieping van de huidige VIVO met het accent op afstemming met andere VIVO's en DSO-projecten, en met als resultaat een roadmap voor de periode tot in werking treden
VP.2 Scenario 2	Beschrijf op eenduidige wijze het genoemde doelniveau 1-12-2018: scenario 2 (handhaven huidige niveau)
VP.3 Customer journey	Uitvoeren van customer journey met het waterschap niet in de rol van Bevoegd Gezag, maar in de rollen initiatiefnemer en belanghebbende
VP.4 Samenwerking beleidsvorming	Onderzoek de noodzakelijke samenwerking en afstemming in beleidsvorming ten behoeve van de decentrale regelgeving
VP.5 Zaakgericht werken	Beschrijf de uitgangspunten voor het zaakgericht werken in de keten met aandacht voor de scheiding en aansluiting tussen het DSO en het Bevoegd Gezag
VP.6 Eisen architectuur	Vervolg uitwerking van de eisen die de beoogde architectuur gaat stellen aan de infrastructuur
VP.7 Gegevenscatalogus	Stel in samenspraak met de (koepels van) bronhouders een gegevenscatalogus op basis van standaarden, definities en (IM)omgevingsdocumenten vanuit de sectoren
VP.8 Regelbeheer	Formuleer de functionele eisen voor het regelbeheer
VP.9 Samenwerkingsruimte	Onderzoek en formuleer de uitwerking van de (ambitie van de) samenwerkingsruimte, op basis van de geformuleerde eisen en wensen van de BG's en met oog voor initiatiefnemer en belanghebbende
VP.10 Informatiehuizen	Geef helderheid over de rol, positionering, inhoud ambitie van de beoogde informatiehuizen
VP.11 Totaalbeeld	Illustreer het totaalbeeld van beoogde Digitaal Stelsel Omgevingswet

Aanbevelingen - Vervolgprojecten vanuit UvW/Koepel/sector *)

*) De vervolgprojecten zijn geduid naar bestuurniveau Strategisch (**Richten**) of Tactisch (**Inrichten**); toelichting zie blz 75, 80

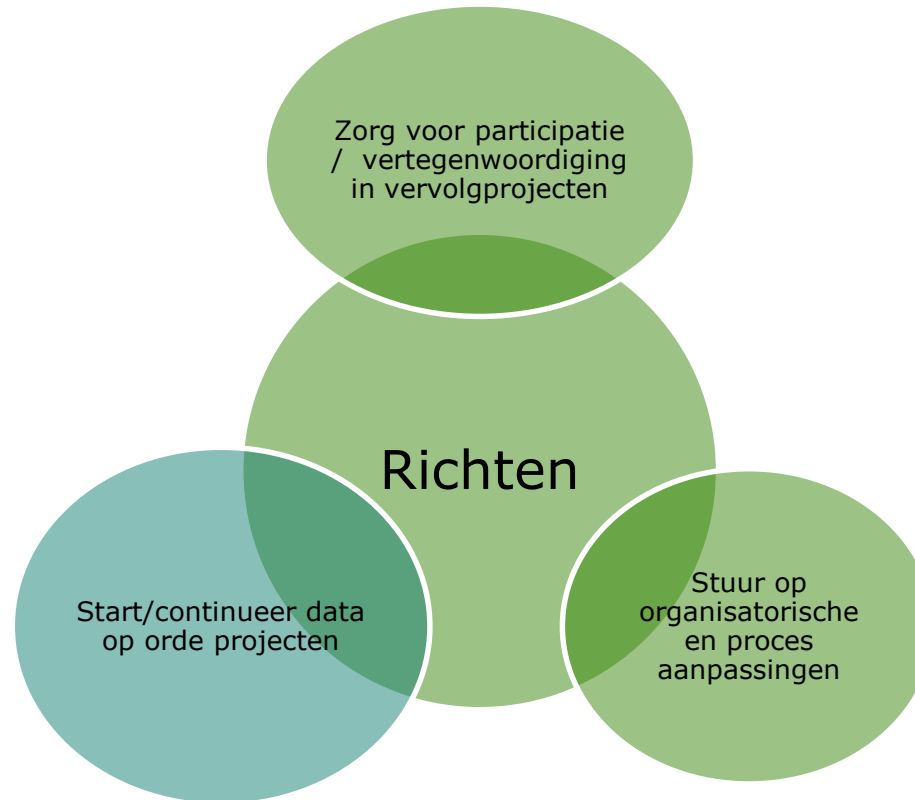

Aanbevelingen – Vervolgprojecten vanuit UvW/koepel/sector

Vervolgprojecten	Toelichting
VU.1 Verdieping Waterschapsverordening	Verdieping gericht op de consequenties van de Omgevingswet op de Waterschapsverordening
VU.2 Handreiking modelverordening	Stel een handreiking op voor de conform DSO eisen op te stellen Waterschapsverordening
VU.3 Standaardisering	Ontwikkel definities en standaarden, objectenbibliotheken en metadata voor het domein water ten behoeve van informatie-uitwisseling
VU.4 IM Omgevingsdocumenten	Bereid vanuit het domein water de inbreng voor het opstellen van het Informatie Model Omgevingsdocumenten
VU.5 Omgevingsdocumenten	Stel voorbeelden op van de voor Waterschappen noodzakelijke Omgevingsdocumenten
VU.6 Aanpassen werkproces	Zorg in samenspraak tussen project Invoering en DSO voor de beschrijving van de benodigde aanpassingen van de werk- en bedrijfsprocessen
VU.7 Handvat bepalen veranderopgave	Stel voor de gezamenlijke waterschappen een generiek handvat op waarmee elk waterschap zelf zijn veranderopgave kan bepalen/concretiseren
VU.8 Generiek implementatieplan	Stel voor de gezamenlijke waterschappen een generiek implementatieplan op dat aansluit op de Omgevingswet en de voorzieningen vanuit het DSO

Aanbevelingen - Vervolgprojecten vanuit individuele waterschappen *)

*) De vervolgprojecten zijn geduid naar bestuurniveau Strategisch (**Richten**) of Tactisch (**Inrichten**); toelichting zie blz 76, 82

Aanbevelingen – Vervolgprojecten vanuit individuele waterschappen

Vervolgprojecten	Toelichting
VI.1 Participeren	Zorg voor vertegenwoordiging / participatie in de acties en projecten die op Programma DSO en op koepel/UvW niveau in het kader van de Omgevingswet in gang worden gezet

Colofon:

<i>Opdracht:</i>	Verkenning Informatievoorziening Omgevingswet Waterschappen
<i>Opdrachtgevers:</i>	Martin Brederoo (Unie van Waterschappen), Joyce de Jong (Programma DSO)
<i>Projectleider:</i>	Monique Pruijs
<i>I.s.m. VIVO Kernteam:</i>	Gerrie Cramer, Monique Dekker, Yanda van Dijk, Henriette Everts, Paul de Frankrijker, Wim van der Meer, Wim van Pijkeren, Stefan Thorn, Diny van de Wijnboom
<i>Versie, datum:</i>	V1.0, 13 april 2016
<i>Contact:</i>	monique.pruijs@arcadis.com, 06 2706 1867